

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından

RUSYA FEDERASYONU

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

AĞUSTOS 2009

2009 DTM BİLGİ SİSTEMİ VERİLERİ
İLE REVİZE EDİLMİŞTİR

**Tekstil ve Konfeksiyon
Sektörleri Açısından
RUSYA FEDERASYONU**

İÇİNDEKİLER

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	1
Giriş	1
Temel Ekonomik Göstergeler.....	2
Ekonomi	3
Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri	4
Marka Bilinci	4
Dağıtım Kanalları.....	5
Tüketici Davranışları.....	6
Rusya Giyim Pazarı.....	8
Rusya Giyim Pazarındaki Trendler.....	9
Lojistik ve Altyapı.....	9
Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları.....	10
Çalışma Uygulamaları	11
İş İlişkileri.....	11
İş Uygulamaları.....	11
İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	12
II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ	13
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat	13
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	13
En Çok İthal Edilen Ürünler	14
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	14
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	15
III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ	17
Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti	17
En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler	19
Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri.....	20
En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler	21
Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri.....	21
IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ	23
Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti	23
Türkiye – Rusya Federasyonu Konfeksiyon Dış Ticareti	29
Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti.....	33
Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri	37
V. DEĞERLENDİRME	39
VI. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ	41
VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR	42

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından RUSYA FEDERASYONU

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Rusya Federasyonu Türkiye'nin yakın komşularından biridir. Ülke, Karadeniz ve Hazar Denizi'nden Bering Boğazı'na ve Japonya'ya kadar olan 17 milyon kilometre karelik bir coğrafya üzerine yayılmıştır. Rusya Federasyonu, yüzölçümü olarak dünyanın en büyük ülkesi durumunda olup, kuzey yarım kürede 11 saatlik zaman farkına sahip bir coğrafyada bulunmaktadır. Bu geniş coğrafyada çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri bulunmaktadır. Zenginliklerin başında doğal gaz, petrol ve kömür olmak üzere enerji kaynakları ile çeşitli madenler gelmektedir.

Rusya Federasyonu'nda çeşitli ırk, din ve etnik kimliklere mensup 143 milyon civarında bir nüfus mevcuttur. Nüfusun %73 gibi çok yüksek bir oranı şehirlerde yaşamaktadır. Rusya, eğitim düzeyi oldukça yüksek olan ülkelerden biri olarak bilinmektedir. Nüfus anlamında tek bir dezavantajı vardır; o da, nüfus artış hızının negatif olması dolayısıyla, azalan ve yaşlanan bir nüfus yapısı ile karşı karşıya olmasıdır.

Demografik gelişmesi, negatif yönde (%-0,4) bir trend sergilemesine rağmen, giderek zenginleşen ve genişleyen orta sınıfı ve tüketici alışkanlıkları yönüyle Batılılaşan bu pazarın gelecekte daha da önemli hale geleceği bir gerçektir. 143 milyon nüfusu ile Rusya'da yaklaşık 76 milyon kadın ve 67 milyon erkek nüfusu bulunmaktadır. Yaş grubuna göre ise, 0-14 yaş arası nüfus 20,8 milyon, 15-64 yaş arası 101,7 milyon, 65 yaş ve üzeri nüfus ise 20,5 milyondur. Yıllardır nüfusta görülen düşüş eğilimi nedeniyle, genç nüfus sayısı azalmaktadır. Bunun sonucu olarak da hem iş gücüne katılan nüfus azalmakta, hem de gelecekte sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürmektedir. Dünya hazır giyim tüketiminin büyük bir kısmını gerçekleştiren bayan nüfusun ülkede fazla olması da, pazarın geleceği ve önemi açısından dikkate alınması gereken belirleyici bir faktördür.

Rusya Federasyonu'nun büyük ticaret merkezleri başta iki büyük kent olan Moskova (13 milyon nüfus) ve Petersburg (5,1 milyon) olmak üzere nüfusu bir milyonu aşan 13 şehirdir. İki federal kentin yanında Novograd (1,5 milyon), Novoribirsk (1,5 milyon), Yekaterinbur (1,4 milyon) Omsk (1,2 milyon), Kazan, Nizny, Perm, Samara, Ufa ve Chelyabinsk diğer önemli ticaret merkezleridir. Orta sınıfın büyük bir kısmı Moskova ve Petersburg'da yerleşiktir. Son yıllarda Rusya Federasyonu'nda harcanabilir gelir ve tüketimin artması sonucunda tekstil ve hazır giyim pazarındaki büyüme de devam etmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

Başkenti	Moskova
Yüzölçümü	17.075.400 km²
Nüfusu	143 milyon
Nüfus Yapısı	0-14 Yaş: % 14,6 15-64 Yaş: % 71,2 65 ve üstü: % 14,1
Para Birimi	Ruble
Kişi Başı GSYİH	11.832 \$ (2008)
Enflasyon Oranı	% 13,3
İşsizlik Oranı	% 10,2 (Nisan 2009)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 4 Sanayi % 41 Hizmet % 55
Yıllık İhracat	468 Milyar Dolar (2008)
Yıllık İthalat	267 Milyar Dolar (2008)
Başlıca İhracat Ürünleri	Petrol, doğal gaz, makine ve ekipman, demir-çelik.
Başlıca İthalat Ürünleri	Makine ve ekipman, taşıt araçları, gıda, hazır giyim, demir-çelik, kimyasal ürünler.
Karayolları	933 bin km
Demiryolları	87,157 km
Havaalanı Sayısı	1260

Ekonomi

1989 yılı sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılması ve sosyalist sistemin çöküşe geçmesi ile birlikte, Rusya Federasyonu piyasa ekonomisine yönelmiştir. Kendi içinde önemli direnişlerle karşılaşmasına ve zaman zaman reformların yavaşladığına dair şikayetlere rağmen, geçen 19 yıllık dönemde piyasa ekonomisi alanında büyük mesafeler kaydedilmiştir.

Son yıllarda dünya hammadde ve enerji fiyatlarındaki hızlı artışlar, Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve sosyal gelişmesine büyük bir katkı sağlamıştır. Ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak kişi başına harcanabilir gelir, reel ücretler ve tüketim de hızla artmaktadır. Ülkede bir çok alanda yapılan iç üretim kalite ve miktar olarak tüketimi karşılayamadığı için, ithalat hızlı bir şekilde artmaktadır.

Rus hükümeti, ülkenin doğal kaynak ihraç ederek gelişmesini sürdürmeyeceğinin bilincinde olarak, sanayileşme politikaları oluşturmaya gayret etmektedir. Öncelikle yurt içindeki talebin karşılanması, akabinde ise Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve diğer ülkelere yönelik ihracatın artırılması amacına dönük olarak üretim yapacak sanayi tesisleri için yabancı sermaye dahil çeşitli unsurları harekete geçirme gayretindedir. Gümrüklerde yaşanan sorunlar ve yüksek vergiler, iç piyasadaki talebi karşılamak üzere yerli üretimi teşvik eder mahiyettedir. Talep, ekonomik gelişmeye paralel olarak canlılığını korumakta ve üretimi yönlendirmektedir.

İstatistiki anlamda Rusya Federasyonu hala "geçiş ekonomisi" özelliğini korumaktadır. Hem Rusya Federasyonu'nda, hem de Rusya Federasyonu ile ticari ilişkisi olan ülkelerin bir çoğunda kayıt dışı işlemlerin yaygın olmasından dolayı özellikle tüketim mallarının ithalat istatistiklerinin gerçek rakamların oldukça altında olduğu bilinmektedir.

Öte yandan, petrol fiyatlarında yaşanan düşüş ve küresel mali kriz nedeniyle Rusya ekonomisi zor bir dönemden geçmektedir. 2008 yılı Temmuz ayında 150 \$/varil seviyelerine kadar çıkan petrol fiyatlarının krizle birlikte 40 \$/varil seviyelerine düşmesi sonucu Rusya ekonomisi 10 yıldan sonra tekrar ciddi bir krizle karşı karşıya kalmıştır.

Dünya Bankası'nın öngörülerine göre, Rusya ekonomisi 2008 yılında % 6 büyürken 2009 yılında ciddi bir daralma eğilimi içine girmiştir. Ülke ekonomisi 2009 yılının ilk çeyrek döneminde % 9,8 küçülerek son 15 yılın en büyük daralmasını görmüş durumdadır.

2009 yılı Mayıs ayı perakende satışları geçen yılın aynı dönemine göre % 5,6 azalarak Şubat ayından itibaren üst üste 4.ayda da düşmeye devam etmiştir.

Öte yandan, ülke genelinde ortalama ücretler, Mayıs ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3,3 azalmıştır.

Rosstat (Federal İstatistik Servisi) tarafından açıklanan verilere göre Rusya'da işsizlik son on yılın en yüksek seviyesine ulaşmış durumdadır. Ülkede Nisan ayında işsiz sayısı 75,2 milyonluk toplam işgücü sayısının %10,2'sine denk gelen 7,7 milyona yükselmiştir. Geçen yaz mevsiminden bu yana yaklaşık 3 milyon kişi işini kaybetmiştir. Dünya Bankası'na göre ülkede yıl sonunda işsizlik oranı % 13'e yükselecektir.

Ekonomik Kalkınma Bakanlığı'nın yeni tahminine göre 2009 yılında Rus ekonomisi % 6 ile % 8 oranları arasında daralması beklenirken, Dünya Bankası ise, sanayi üretimindeki sert düşüşün yanı sıra artan işsizlik sonucunda ülke ekonomisinin 2009 yılında % 7,5 oranında küçüleceğini öngörmektedir.

Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri

Marka Bilinci

1998 krizi sonrası toparlanan ve özellikle son dönemde yüksek büyüme oranı yakalayan Rus ekonomisinin başarısı, tüketim alanında da sonuçlarını göstermektedir. Özellikle son yıllarda hızla artan petrol ve doğal gaz fiyatları dolayısıyla bu iki ürünün ihracatından gittikçe artan oranda gelir elde eden Rus ekonomisinde, reel ücretler ve tüketim harcamaları artışı yıllık GSMH artışının çok üzerinde seyretmektedir. Ekonomik büyümeyle paralel olarak yükselen reel ücretler, tüketim harcamalarını doğrudan etkilediğinden, iç tüketim artışı da eskiye göre kıyaslanmayacak düzeyde artmış durumdadır.

Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere, büyük şehirler ve yerleşim alanları, sayıları gittikçe artan alışveriş merkezleri ve çoğunlukla yabancı marka ürünler satan lüks tüketim mağazalarına ev sahipliği yaparken, bütün bu gelişmeler yeni Rusya'da gittikçe zenginleşen ve güçlenen orta sınıfa işaret etmektedir.

Hızla artan zenginlik, orta ve üst kesimin tüketim alışkanlıklarını ve moda trendleri de değiştirmektedir. Şehirlerin ana caddeleri bir yandan McDonalds, Starbucks, kapuçino barlar gibi Batı tarzı tüketim sembolleriyle dolarken, Adidas, Benetton, Diesel, Mango gibi uluslararası moda, giyim ve spor markaları da orta ve üst kesim tüketiciye hitap etmek adına çoktan alışveriş merkezleri ve mağazalarda yerlerini almış bulunmaktadır.

Dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça, Rus tüketiciler daha da bilinçlenmiş ve seçici hale gelmiştir. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahiptir. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir eğilim de genç nesil arasındaki marka özentisidir. Giderek artan kaliteli ürün

beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentsinin de dikkate alınması gereken bir pazardır.

Dağıtım Kanalları

Rusya'da ulaşım ve dağıtım kanallarının yeterince gelişmemiş olduğu görülmektedir. Ancak son zamanlarda ciddi gelişme kaydedilmektedir. Ülkenin coğrafi büyüklüğü ve nüfusun belirli merkezlerde yoğunlaşması malların dağıtımını bakımından Moskova ve St. Petersburg'un başlıca dağıtım merkezleri olması sonucunu doğurmuştur. Özellikle Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere büyük şehirlerde son bir kaç yıldır iyi organize olmuş dağıtım kanalları oluşmaya başlamıştır. Bu kanallar Güney Rusya, Volga Bölgesi Sibiry ve Rusya'nın doğu bölgelerine doğru gelişerek yayılmaktadır. Büyük perakende zincirleri de halen ülkenin batısındaki büyük şehirlerde konumlanmıştır. Dağıtım zincirinde gelişmiş ekonomilerde tek olması gereken toptan satış kanalında birbirine mal transfer eden birden fazla toptancı (ara toptancılar) bulunmaktadır. Alışveriş merkezleri büyük şehirlerde hızla yayılmaktadır. St. Petersburg ülkeye batıdan Vladivostok ise doğudan giren mallar için kapı vazifesi görmektedir.

1990'lı yılların başından itibaren serbest piyasa sistemine geçen Rusya'da, ekonomi sürdürülebilir bir büyüme içine girmiş ve aynı zamanda siyasi istikrar sağlanmıştır. Buna paralel olarak orta sınıf giderek artmış ve güçlenmiştir. Genel olarak yaşam standartlarının yükselmesi ve orta sınıfın artması sadece tüketimi değil aynı zamanda ülkede kaliteli ürünlere olan talebi arttırmakla kalmamış, Batı tarzı alışveriş kültürünün yaygınlaşmasına da neden olmuştur. Buna ek olarak, bankacılık sisteminin güvenilir olmaması nedeniyle, Ruslar daha çok harcamaya ve az yatırıma yönelmişlerdir

Ülkede, S.S.C.B. döneminden kalma merkezi ekonomi modeli ve ticari düzenlemeler nedeniyle düzensiz ve verimli olmayan bir dağıtım kanalları yapısı mevcuttu. Fakat serbest piyasa ekonomisine geçiş ve Batı tarzı tüketim kültürünün yayılması sonucu, son yıllarda ülkede serbest piyasa koşullarına uygun bir dağıtım sistemi gelişmektedir. Toptancılık, büyük ticaret merkezleri, zincir mağazaları, hipermarketlerin gelişmesi ve büyük şehirlerde ticaretin canlanması sonucu, bu yapıların bütün ülke çapına yayılmaya başlamasına paralel bir dağıtım sistemi gelişmektedir.

Yukarıda sayılan faktörlerle birlikte perakendecilik alanına yapılan yatırımlar dolayısıyla, son yıllarda pazarın ticaret hacmi yüksek oranlarda büyüme göstermiştir. Uzmanlara göre, GSYİH'daki büyümenin motoru petrol fiyatlarındaki artış ve perakende sektöründeki büyüme olmuştur.

Ülkede ilk hipermarket 1997 yılında açılmıştır. Bugün yerli ve yabancı irili ufaklı bir dizi zincir mağazalar ve hipermarketler açılmıştır. Bunların %80'inden fazlası Moskova ve çevresinde bulunmaktadır. 2005 yılından

itibaren perakendecilik sektörü diğer bölgelere de yayılmaya başlamıştır. Bu bölgelerin başında, nüfusu bir milyonu aşan kentler gelmektedir.

Rusya'da harcanabilir gelirin artması sonucu, yabancı yatırımcılar Moskova ve Petersburg dışına da yayılmaya başlamışlardır. Perakendecilik ağının gelişmesi, beraberinde lojistik sektörünün gelişimini de getirmiştir. Modern alışveriş merkezlerinin Moskova ve Petersburg dışındaki bölgelere de yayılması, bölgelerarası dağıtım kanallarının gelişmesine zemin hazırlamaktadır.

Perakendecilik sektörünün yoğunlaştığı iki federal kent olan Moskova ve Petersburg, aynı zamanda ülkenin iki büyük kenti ve iki büyük pazarıdır. Bu iki büyük kent, ülkenin orta sınıf ve perakendecilik sektörünün %80'inden fazlasına sahiptir. Moskova'nın payı Petersburg'la kıyaslanmayacak kadar büyüktür. Bu anlamda Petersburg'da büyük bir pazar boşluğu mevcuttur. Perakendecilik Petersburg'da daha gelişmenin başındadır. 2006 yılı ilk yarısı itibariyle Petersburg'un uluslararası standartlarda toplam perakendecilik alanı 370.000 m² civarındadır. Bunun içine alışveriş merkezlerinin yanında, şehrin merkezinde bulunan alış-veriş cadde ve bulvarlarında bulunan alanlar da dahildir. Bunun anlamı şehirdeki 1000 kişiye yaklaşık 80 m² pazar alanı düşmesidir ki; bu oran Avrupa'da en düşük düzeylerden biridir. Karşılaştırma için şu örneklere bakılırsa durum daha net anlaşılacaktır. Varşova'da 1000 kişiye 600 m², Madrid'te 300 m² ve Berlin'de ise 350 m² düşmektedir. Moskova'da ise 200 m²'dir.

AC Nielsen tarafından Rus tüketicisinin alışkanlıkları ve Rusya'daki perakende trendlerini araştırmak üzere Moskova ve St. Peterburg şehirlerinde yapılan "Shopper Trends" adlı araştırma önemli tespitlerde bulunmaktadır. Araştırma, Rusya'da modern perakendenin ivme kazanmakta olduğunu, ancak diğer gelişmiş pazarlar ile karşılaştırıldığında başarı kazanabilmesi için daha çok gelişmeye ihtiyacı olduğuna işaret etmektedir. ACNielsen'in araştırma öncesi çokuluslu ve yerel perakendeciler ile yaptığı anketlere göre Rusya perakende sektörünün karşılaştığı en önemli sorunların başında verimli tedarik zinciri (efficient supply chain), stok ve kategori yönetimi, pazara "private label" ürünlerin tanıtılması ve müşteri bağlılığının desteklenmesi konuları gelmektedir. Rus üretici ve perakendecilerin özellikle, farklı markaların satışları yerine ürün kategorilerinin satışını öngören "kategori yönetimi" gibi gelişmiş piyasa araçlarının daha çok farkına varmaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tüketici Davranışları

Rusya Federasyonu'ndaki tüketici davranışları, dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşayan tüketicinin davranış kalıplarından genel olarak bir farklılık göstermez. Bireysel davranış dikkate alındığında, gelirine göre tasarruf eğilimi yüksek olmayıp, tüketim eğilimi yüksektir. Rusya için yeni olan, reklamların tüketici üzerindeki etkisinin yüksek olmasıdır. Tanıtım ve reklam tüketici

tercihlerini değiştirebilirken, promosyonlar, satışlar üzerinde etkili olabilmektedir.

Rus tüketicisinin öncelikle dikkate aldığı unsurlar, fiyat ve kalitedir. Tüketim mallarına olan talep ise yüksektir. Gelir dağılımı düşük olan kesimler öncelikle ihtiyaç karşılama yönünde hareket etmektedir. Ancak, zaman içerisinde çok çeşitli ithal tüketim malı ülkeye girdiğinden kalite kriteri ön plana çıkmıştır. Gelişmiş ülke ürünlerine yoğun bir ilgi mevcuttur. Menşe ülke mal tercihinde etkili olmaktadır ve ne yazık ki, Türk menşeli ürünler hakkında, bavul ticaretinin etkisiyle olumsuz bir imaj bulunmaktadır. Ancak, son dönemlerde bu pazara yönelen kaliteli Türk ürünleri bu imajı düzeltmekte etkili olmaktadır.

Temel pazarlama yöntemleri bu ülkede yeni yeni yayılmaktadır. Alışverişlerde tüketici tarafından kullanılan ödeme şekli nakit ödemedir. Pazarlama stratejilerinde, Rus vatandaşının, yıllar boyu dünyada süper güç olmuş bir ülkenin bireyi olduğu dikkate alınmalıdır. Rusya'nın değişik etnik gruplardan oluşan bir nüfusu barındıran çok geniş bir ülke olduğu dikkate alınarak, tüketici zevk ve tercihlerinde de bu durum göz ardı edilmemelidir.

Rusya Federasyonu'nun nüfus yapısı, gelişmiş ülkeler gibi azalan bir trend izlemektedir. Ülke nüfusu aynı zamanda şehirleşen, zenginleşen ve harcayan bir eğilim göstermektedir. Tüketim alışkanlıkları açısından da gittikçe Batı toplumuna benzemektedir. Büyük alışveriş merkezleri ve süpermarketler başta Moskova ve Petersburg olmak üzere diğer büyük şehirlerde de alışverişin merkezi olma yolundadır. Orta sınıfın toplam tüketimdeki payı gittikçe artmakta ve yüksek kalite ile markalı ürünlere talep günden güne artmaktadır.

Moskova'da bulunan Sosyal Politikalar Enstitüsü'nün yaptığı bir çalışmaya göre, Rus halkının % 1'ini en zengin elit kesim oluştururken, diğer uçta % 10'luk bir kesim en fakir grubu oluşturmaktadır. Nüfusun % 20'sini orta ve üst-orta gelir grubu olarak adlandırabileceğimiz bir kesim oluştururken, kalan %70 ise alt-orta gelir grubuna giren çoğunluk olarak değerlendirilmektedir. Bu oranlar 1998 krizi sonrası dönemde de çok farklı değildi, ama aradan geçen sürede %20'yi oluşturan orta ve üst-orta gelir grup daha da zenginleşmiştir, zira bu kesim çoğunlukla petrol, doğal gaz ve bankacılık gibi Rusya'nın en hızlı büyüyen sektörlerinde çalışmaktadır.

Rusya'da yapılan bir araştırmaya göre, Rus toplumunun yaklaşık %60'ı ucuzluk mağazalarından tekstil ve hazır giyim satın almaktadır. Toplumun büyük bir kısmı düşük kalite satan semt pazarlarından tekstil, konfeksiyon ve tüketim ürünleri almaktadır. Aynı zamanda, Rusya'da orta sınıf gelişmeye devam etmektedir. Bu da, beraberinde yüksek katma değerli ürünlere talebi arttırmaktadır. Toplumun yaklaşık %15'i yüksek kaliteli ve markalı ürün kullanmaktadır. Rusya'da yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim pazarında en önemli ülkeler İtalya, Almanya, Polonya, Finlandiya ve İspanya'dır. Düşük katma değerli ürünler ise Türkiye, Çin, Pakistan, Hindistan ve Tayvan'dan tedarik edilmektedir. Yerli markalar da son yıllarda gelişmektedir. Fakat yerli

üreticiler marka için daha çok yabancı kelimeler kullanmaktadır. Çünkü, Rusya pazarında tüketiciler yabancı marka ve kaliteye daha fazla güven duymaktadır. Rusya'da taklit markalar oldukça fazladır.

Rusya Giyim Pazarı

Günümüzde Rusya hazır giyim pazarı en çok gelecek vaadeden dinamik bir alan sayılmaktadır. "Step by Step" adlı pazar araştırma kuruluşunca 2007 yılı Kasım ayında yayımlanan rapora göre, 2006 yılında Rusya giyim eşyası pazarın hacmi 29-31 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2007 yılı, pazarın büyüme hızının yavaşlaması ile nitelenmektedir. 2007 yılında pazarın büyüme hızı %13,5, kişi başına ortalama tüketim büyüme hızı ise % 13,8 oranındadır. RBK (RosBusinessConsulting) Şirketi'nin tahminlerine göre 2010 yılında Rus giyim eşyası pazarın hacmi 45 milyar dolara ulaşacaktır. Pazarın büyüme hızının nispi kararlılığının %13-15'ler seviyesinde olacağını varsayarsak, 2008-2009 yıllarında pazar hacminin sırasıyla 36-40 milyar dolar ve 41-44 milyar dolar olabileceğini tahmin etmek mümkündür. Ancak küresel krizin etkileriyle bu beklentiler belli bir oranda aşağıya çekilmiştir.

Analistler, çocuk giyim eşyaları pazarının doygunluk aşamasında olduğunu belirtmektedirler. Geçen sene bu dilimdeki ciro, 6,5 ila 7,5 milyar dolar sınırlarında gerçekleşmiştir. Bu durumda, Fashion Consulting Group şirketinin belirttiği gibi büyüme hızı düşmeye başlamaktadır.

Yukarıda verilen hesaplamalara göre 2006 senesinde, araştırılan pazarda erkek giyim eşyaları diliminin hacmi 9 - 9,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Erkek giyim eşyalarının satış hacmi, farklı değerlendirmelere göre parasal bazda yıllık %20-30 artmaktadır.

Rusya pazarında bayan giyim eşyaları diliminin hacmi 2006 senesinde 13,5-14,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'da iç giyim pazarı, toplam giyim eşyaları cirosunun %10'unu teşkil eder ve 2,5-3,0 milyar dolar hacminde olup yıllık %10-12 oranlarında büyümektedir.

Rus spor giyim eşyaları pazarı şu anda, Rusya'nın en dinamik ve perspektifli pazarlarından biri olarak, şu ana değin olmadığı kadar gelişme yaşamaktadır. BusinessVision şirketinin RBK ile birlikte yaptığı araştırmanın verilerine göre 2005 senesinde spor giyim eşyaları diliminin hacmi, 3,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2006 senesinde bu dilimdeki %28,9 büyüme hızı dikkate alınarak (ki pazarın bu dilimi en yüksek büyüme hızına sahiptir) 2006 senesinde hacmi 4,125 milyar doları bulmuştur.

Rusya Giyim Pazarındaki Trendler

Son yıllarda en çok gelişme gösteren Rus şirketleri erkek giyim üreticileridir. Pazarda en çok talep gören ürünler ise erkek takım elbiseleridir. Aynı zamanda, 2005-2006 yıllarında çocuk takım elbiselerine olan talep de artmıştır. Piyasa analistleri bu artışı bir çok okulun zorunlu üniforma uygulamasına geçişiyle açıklamaktadır..

Uzmanların görüşüne göre, yakın birkaç yıl içerisinde Moskova giyim pazarının doygunluk noktasına gelmesi beklenmektedir ve buna bağlı olarak, perakendecilerin Rusya'nın yüksek tüketim seviyesine sahip diğer bölgelerine girmesi özellikle karlı olacaktır.

Rusya'da uygun fiyata marka giyim pazarı gelişmektedir. Bu durum, yerli giyim perakendecilerine Batı markalarıyla rekabet etme şansı doğurmakta ve tekstil sanayiinin krizden çıkması için olanak sağlamaktadır.

Giyim perakendeciliği segmentindeki ana eğilimler aşağıdaki gibidir:

- Küçük multi-brand perakendecilerin büyük ağlar tarafından satın alınması;
- Dünya giyim üreticilerinin mono-brand mağazalarının sayısının artması;
- Ortalama mağaza alanlarının artması;
- Farklı demografik segmentlere yönelmeler;
- Bayilikle çalışan ağların gelişmesi
- Dar alanlarda uzmanlaşmış ağların gelişmesi.

Lojistik ve Altyapı

Rusya Federasyonu yaklaşık 17 milyon km² yüzölçümü ve 143 milyon nüfusuyla tüm ürün grupları için önemli ve büyük bir pazar konumundadır.

Ülkenin geniş bir coğrafyaya yayılması lojistik sorunlarını da gündeme getirmekte ve tüketim merkezlerine yakın yerlerdeki yatırımları cezbetmektedir. Moskova, St. Petersburg ve Rostov Bölgesi üretim ve dağıtım kanallarına yönelik yatırımların arttığı bölgeler olarak ön plana çıkmaktadır.

İstatistiklerdeki büyüklüklerden Rusya Federasyonu'nun ulaşım altyapısının geliştiği izlenimi edinilse de, mevcut alt ve üst yapıların eski ve demode oldukları ve coğrafyanın genişliği dikkate alındığında ulaşım altyapısına önemli yatırımlar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ülkenin çok geniş bir coğrafya üzerinde olması nedeniyle, ulaşım özellikle demiryolu ağları ile sağlanmış durumdadır. Havayolu ulaşımı da coğrafyanın gerektirdiği ölçüde gelişmiştir, ancak eskimiş terminal binaları ve uçaklar ile hizmet üretilmeye çalışılmaktadır. Ülkenin başlıca havalimanları Moskova, Petersburg, Kazan, Yakuts ve Vladivostok'tur.

Karayolu ulaşımında ise, gerek yük gerek yolcu taşımacılığı fazla tercih edilmemektedir. Özellikle ülkenin doğusunda altyapı yetersizliği bulunmaktadır. Transavasya otoyolu projesi ile doğu-batı karayolu ulaşımının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan taşımalar çoğunlukla karayolu, denizyolu ve demiryolu üzerinden gerçekleştirilmekte olup Rusya'ya yönelik yapılan nakliyelerde ağırlıklı olarak inşaat malzemeleri, makineler, ev tekstili ve gıda ürünlerinin taşındığı görülmektedir. Bu yollarda en çok kullanılan güzergahlar ve süreleri şöyledir;

- Karayolu: Kapıkule'den çıkan tırlar Bulgaristan – Romanya – Ukrayna – Rusya güzergahında ilerlemektedirler. Moskova'ya varış 6 gün almaktadır. Bazen de Sarp ve Gürbulak'tan çıkış yapılmaktadır, ama bu güzergahlarda Çeçenistan ve Gürcistan'la Rusya'nın yaşadığı sorunlar nedeniyle güvenlik endişesi olduğundan çıkış sayısı çok azdır.
- Denizyolu (Ro-Ro): Samsun'dan Novorossiysk, Zonguldak'tan Kırım (Skadovsky ve Yevpatorya) ve Trabzon'dan Sochi (daha çok sebze gönderimi yapılıyor) güzergahları takip edilmektedir. Gemi bekleme süreleri uzayabildiğinden, maliyet azalmak yerine artabilmektedir.
- Demiryolu: Daha çok konteynırların trene yüklenmesi şeklinde olup, Odesa ve Novorossiysk'e gitmektedir. Bu taşıma yönteminde varış yaklaşık 30 günü bulabilmektedir. Dolayısıyla gıda ürünü ve moda bağlı ürünlerin nakliyesi için tercih edilen bir yöntem değildir.

Rusya Federasyonu ekonomisinin en canlı olduğu şehir hiç şüphesiz, yaklaşık 13 milyon nüfusa sahip olan, başkent Moskova'dır. Ülkemizden gönderilen malların büyük bölümünün varış noktası da (yaklaşık % 85) bu şehir olmaktadır. Federasyon içindeki dağılım bu şehirden sonra Rus şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer önemli varış noktaları ise Ufa, Kazan, St. Petersburg şeklinde sıralanabilir.

Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları

Rusya'nın zengin kültürel kimliği, tarihinden gelen yansımalar ve geniş coğrafyasının etkisiyle şekillenmiştir. Rusya Federasyonu ile başarılı bir

şekilde iş yapmanın en önemli şartlarından birisi de Rusya sosyal ve iş kültürünü anlamak ve buna uygun davranışlar sergilemektir.

Rusya pazarında başarılı olmak için dikkat edilmesi gereken unsurlar aşağıda özetlenmektedir.

Çalışma Uygulamaları

- Ruslar için bir iki dakikalık gecikme çok önemli değildir; ancak, randevularınıza zamanında gelmenizi ve dakik olmanızı beklerler.
- İletişim kurmak için posta çok güvenilir bir araç olarak kabul edilmez. Faks ve e-posta kullanımını tercih edilir.
- Rusya'ya bir iş ziyaretine gitmeden önce, ticaret yapmayı planladığınız firmayı ticari amaçlarınız ve iş teklifiniz hakkında bilgilendirmeniz beklenmektedir.
- Yazılı dokümanlar ve imzalanmış belgeler, Rusya'da iş yapmak için gereklidir. İmzalı olmayan belgelere genellikle güvenmezler.

İş İlişkileri

- Kişisel ve samimi iletişim iş hayatının bir parçasıdır.
- İş toplantılarında fiziksel temas, örneğin omuza dokunma (veya sarılma gibi) olumlu bir işarettir.
- Anlaşmazlık (ihtilaf) halinde resmi bir tutum içine girmekten kaçınınız ve unutmayınız ki Ruslar daha kişisel bir yolla size yanıt vereceklerdir.

İş Uygulamaları

- Kartvizit kullanılması son derece gereklidir. Kartvizitin bir tarafının Türkçe, diğer tarafının Rusça olması yararlı olacaktır.
- Sunumlar açık ve net, anlaşılması kolay olmalıdır. Önemli olan sizin bilgi birikiminiz, profesyonelliğiniz ve uzmanlığınızdır.
- Temel bir çok konu ofis dışında konuşulsa da, nihai uzlaşma ve anlaşma ofiste yapılır.
- Genellikle, toplantı başlarken, organizasyonun başkanı görüşmeyi başlatır, girişi yapar ve daha sonra önem sırasına göre diğer konuşmacılar konuşurlar.

İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Rusya'da bankalar hafta içi 10.00-18.00 arasında açık olmaktadır. Ayrıca döviz büroları da çok yaygındır. Buralarda dolar ve euro rahatlıkla bozdurulabilmektedir.
- Rusya Federasyonu için vize almak bazen uzun sürebilir. Bu nedenle, seyahatten makul bir süre önce vize alınmalıdır.
- Rusya'da İngilizce yaygın kullanılmadığından iş görüşmelerinde tercüman bulundurmakta yarar vardır.
- Moskova'da konaklama oldukça pahalıdır. Yer bulmak bazen zor olabilir. Bu nedenle, önceden rezervasyon yapmakta yarar vardır.
- Rusya Federasyonu'nda başlıca resmi tatil günleri: 1-2 Ocak yeni yıl; 1-2 Mayıs İşçi ve Bahar İlk bayramı ve 12 Haziran bağımsızlık günüdür.
- Selamlaşırken ve ayrılırken eldivenleri çıkararak el sıkışılması ve göz teması kurulması uygundur.
- Bayanlara soy isimleri ile hitap edilmesi tavsiye edilir.
- İşle ilgili konularda konuşmaya başlamadan önce kısaca sohbet edilmesinde yarar vardır.
- Eller cepte olarak ayakta durmak kabalık olarak görülmektedir.
- Firmanızı ya da ülkenizi, şehrinizi, iş yaptığınız sektörü sembolize eden bir hediye verilmesi uygundur.
- Duyguları ve heyecanı ifade etmekten çekinmemek gerekir.
- Kalabalık bir ortamda bir kişiyi överek onu ödüllendirmek uygun olmaz. Bu durum şüphe ile karşılanabilir veya kıskançlığa sebep olabilir.
- Sokak satıcılarından ve herhangi bir ofisi olmaksızın sadece cep telefonu ile iş yapmaya çalışan kişilerden uzak durmaya özen gösterilmelidir.
- Ticari partnerini tanıma, karar alma ve pazarlık genellikle akşam yemeğinde yapılır. Dışarıda yemek yemek ve bir şeyler içmek için yapılan daveti geri çevirmek uygun olmaz.

II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Birleşmiş Milletler resmi istatistik verilerine göre Rusya 2007 yılı itibariyle 540,5 milyar dolar değerinde dış ticaret hacmine sahiptir. 2007 yılında genel ihracat 328,2 milyar dolar ve genel ithalat 212,3 milyar dolar olarak verilmektedir. Bir önceki yıla göre Rusya'nın genel ithalatı %38,4 oranında artmıştır.

2003 yılından 2007 yılına kadar beş yıllık süreçte Rusya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda izlenebilir:

RUSYA'NIN GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim:\$				
YILLAR	İHRACAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	İTHALAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	125.169.922.427	-	67.228.127.129	-
2004	177.794.348.934	42,0	94.540.863.289	40,6
2005	232.519.746.834	30,8	119.029.244.338	25,9
2006	285.821.902.477	22,9	153.388.789.495	28,9
2007	328.251.454.280	14,8	212.309.867.827	38,4

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

En Çok İhraç Edilen Ürünler

2007 yılında Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünler %60,2'lik payı ile Fası 27'de kapsamındaki mineral yakıtlar ve mineral yağlar, Fası 72 kapsamındaki demir ve çelik, Fası 76 kapsamındaki alüminyum ve alüminyumdan eşya, Fası 44 kapsamındaki ağaç ve ahşap eşya, Fası 75'de yer alan nikel ve nikelden eşyadır. Rusya tarafından 2007 yılında en fazla ihraç edilen ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2007			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
27	MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR	197.707.822.946	60,2
72	DEMİR VE ÇELİK	21.401.412.388	6,5
76	ALİMİNYUM VE ALİMİNYUMDAN EŞYA	10.786.509.525	3,3
44	AĞAÇ VE AHŞAP EŞYA: ODUN KÖMÜRÜ	8.656.834.412	2,6
75	NİKEL ve NİKELDEN EŞYA	7.141.002.403	2,2
TOPLAM		328.251.454.280	100

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

En Çok İthal Edilen Ürünler

Rusya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fasıl 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar ve makineler gelmektedir. Fasıl 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları, Fasıl 85'de yer alan elektrikli makina ve cihazlar, Fasıl 61'de yer alan örme giyim eşyası ve aksesuarları ,Fasıl 39'da yer alan plastikler ve mamülleri diğer en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır. Örme giyim eşyası ve aksesuarlarının genel ithalat içindeki payı %3,9'dur.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2007			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	37.497.674.432	17,7
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	34.956.734.762	16,5
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	21.769.115.313	10,3
61	ÖRME GİYİM EŞYASI ve AKSESUARI	8.201.068.417	3,9
39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ, KAUÇUK VE MAMULLERİ	8.022.505.566	3,8
TOPLAM		212.309.867.827	100

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

Birleşmiş Milletlerin resmi istatistik veritabanı Comtrade 2007 yılı verilerine göre Rusya'nın en çok ihracat gerçekleştirdiği ülke Almanya'dır. Türkiye, ABD, Çin, Beyaz Rusya ve Fransa Almanya'yı takip etmektedir.

Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülkeye toplam ihracatın %81,5'i yönelmiş durumdadır. 2007 yılında Rusya'nın Türkiye'ye ihracatı %32 oranında artarak 23,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

En fazla ihracat yapılan 20 ülkeye ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %
ALMANYA	37.674.339.000	39.576.940.000	5,1
TÜRKİYE	17.806.238.758	23.508.494.288	32,0
ABD	20.730.747.653	20.219.112.562	-2,5
ÇİN	17.554.327.123	19.688.578.673	12,2
BEYAZ RUSYA	13.084.337.900	17.204.876.300	31,5
FRANSA	12.588.663.183	15.135.156.662	20,2
POLONYA	12.145.032.508	14.352.843.132	18,2
HOLLANDA	13.745.901.341	14.280.134.538	3,9
İTALYA	9.996.723.517	12.752.640.164	27,6
KAZAKİSTAN	9.065.729.225	11.626.863.322	28,3
FİNLANDİYA	9.747.876.847	11.520.404.621	18,2
İSPANYA	9.325.293.469	10.830.354.451	16,1
İNGİLTERE	9.907.477.628	10.603.711.343	7,0
JAPONYA	6.659.124.284	10.562.819.369	58,6
G.KORE	4.572.967.271	6.977.472.885	52,6
BELÇİKA	5.865.106.856	6.615.662.504	12,8
MACARİSTAN	6.179.239.000	6.491.158.000	5,0
ÇEK CUM.	5.593.601.000	5.624.593.417	0,6
SLOVAKYA	5.084.639.836	5.431.365.430	6,8
ROMANYA	4.022.014.190	4.417.179.644	9,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	231.349.380.589	267.420.361.305	15,6
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	80,9	81,5	
DÜNYA TOPLAMI	285.821.902.477	328.251.454.280	14,8

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2007 yılında Rusya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin başında, Almanya gelmektedir. Çin, İtalya, Japonya, Finlandiya, ve Beyaz Rusya bu ülkeyi takip etmektedir.

Türkiye, Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 13. ülke olarak görünmektedir. Rusya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat değeri %46 oranında artarak 4,7 milyar doları aşmıştır.

Çin, Japonya, Amerika, G.Kore ve İspanya ithalat değeri yüksek oranda artan diğer ülkeler olmuştur.

Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 20 ülkeye ait veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:\$			
	2006	2007	DEĞİŞİM %
ALMANYA	29.457.553.000	38.755.181.000	31,6
ÇİN	15.832.487.030	28.466.202.335	79,8
İTALYA	9.554.181.590	13.109.478.466	37,2
JAPONYA	7.059.427.810	10.769.760.590	52,6
FİNLANDİYA	7.718.014.116	9.203.062.200	19,2
HOLLANDA	6.541.903.593	8.950.422.449	36,8
BEYAZ RUSYA	6.849.618.600	8.878.577.800	29,6
G.KORE	5.179.247.907	8.087.744.426	56,2
FRANSA	5.922.984.141	7.748.231.429	30,8
ABD	4.717.016.078	7.365.332.716	56,1
POLONYA	4.711.117.981	6.432.276.012	36,5
İNGİLTERE	3.786.486.526	5.673.388.223	49,8
TÜRKİYE	3.237.611.322	4.726.853.152	46,0
KAZAKİSTAN	3.730.036.511	4.659.143.293	24,9
BELÇİKA	3.456.418.792	4.430.650.775	28,2
BREZİLYA	3.443.427.733	3.741.295.504	8,7
AVUSTURYA	2.775.227.180	3.556.006.404	28,1
İSVEÇ	2.423.883.039	3.370.136.723	39,0
MACARİSTAN	1.997.865.000	2.959.936.000	48,2
İSPANYA	1.900.987.908	2.870.648.047	51,0
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	130.295.495.857	183.754.327.544	41,0
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	84,9	86,6	1,9
DÜNYA TOPLAMI	153.388.789.495	212.309.867.827	38,4

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ

Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti

2005 yılında %32,4 oranında azalan Rusya tekstil ürünleri ihracatı, 2006 yılında az da olsa artarak 437 milyon dolara ulaşmıştır. 2007 yılında ise %6,4 oranında azalarak 409 milyon dolar olmuştur.

Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı ise 2004 yılından itibaren sürekli olarak artmaktadır. 2007 yılında 2006'a göre %15,8 oranında artarak 3,3 milyar dolara ulaşmıştır.

RUSYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	505.317.816	-	1.608.217.291	-
2004	635.706.293	25,8	2.012.207.590	25,1
2005	429.788.543	-32,4	2.295.770.919	14,1
2006	436.955.459	1,7	2.838.221.053	23,6
2007	409.013.812	-6,4	3.286.717.158	15,8

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Ocak 2008

2007 yılında dünyada en fazla tekstil ithalatı yapan ilk 10 ülke ile bu ülkeler içinde Rusya'nın yeri ve dünya tekstil ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tabloda, Rusya'nın, dünya tekstil ithalatından %1,9 oranında pay aldığı görülmektedir.

DÜNYA TEKSTİL* İTHALATÇILARI ARASINDA RUSYA FED / 2007		
ÜLKE	İTHALAT - \$	% PAY
ÇİN	23.296.571.156	13,5
HONG KONG	13.421.411.338	7,8
ABD	11.594.414.170	6,7
ALMANYA	10.099.559.000	5,8
İTALYA	10.060.350.198	5,8
TÜRKİYE	8.039.756.467	4,7
FRANSA	6.188.874.012	3,6
MEKSİKA	5.043.786.238	2,9
İNGİLTERE	4.975.950.502	2,9
GÜNEY KORE	4.318.775.065	2,5
İLK 10 ÜLKE TOP.	95.900.099.947	55,5
RUSYA FED.	3.286.717.158	1,9
DÜNYA TOPLAMI	172.771.808.889	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / 2009

*Fasıl 57 hariç, Fasıl 50 ile 60 (dahil) arası dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Birleşmiş Milletler verilerine göre, Rusya'nın hazır giyim ihracatı 2004 yılından itibaren çeşitli oranlarda azalarak 2007 yılı sonunda 163,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

RUSYA'NIN HAZIRGIYIM İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	HAZIRGIYIM İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HAZIRGIYIM İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2003	728.761.480	-	3.322.947.094	-
2004	581.699.961	-20,2	4.433.971.774	33,4
2005	291.834.554	-49,8	5.925.116.803	33,6
2006	237.031.415	-18,8	7.324.804.418	23,6
2007	163.751.734	-30,9	13.834.053.673	88,9

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Ocak 2008

Rusya'nın hazır giyim ithalatı ise 2003 yılından 2007 yılına kadar 5 yıllık bir süreçte artarak 3,3 milyar dolardan 13,8 milyar dolara ulaşmıştır.

2007 yılında dünyada en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke içinde Rusya'nın yeri ve toplamda aldığı pay, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

DÜNYADA EN ÇOK HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATIYAPAN İLK 10 ÜLKE VE DÜNYA TOPLAMINDAKİ PAYLARI		
ÜLKE	İTHALAT -	% PAY
ABD	90.149.863.328	26,1
ALMANYA	30.979.082.000	9,0
İNGİLTERE	25.927.172.966	7,5
JAPONYA	25.002.386.866	7,2
FRANSA	22.079.472.666	6,4
HONG KONG	18.490.667.274	5,3
İTALYA	15.980.709.541	4,6
İSPANYA	13.973.956.624	4,0
RUSYA FED.	13.834.053.673	4,0
BELÇİKA	9.612.438.456	2,8
HOLLANDA	8.379.589.152	2,4
İLK 10 ÜLKE TOP.	274.409.392.546	79,3
DÜNYA TOPLAMI	346.052.521.873	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / 2009

Tablo'da Rusya Federasyonunun 2007 yılında dünya hazır giyim ithalatında 9.sırada yer aldığı ve %4 gibi önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler

Rusya Federasyonu'nun en fazla tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Türkiye, Çin, Beyaz Rusya, Almanya ve İtalya olarak sıralanmaktadır. Türkiye, Rusya'nın en fazla tekstil ithal ettiği ülkeler arasında birinci sıradadır. Türkiye, Rusya'nın tekstil ithalatından %19,5 pay almaktadır.

2006 ve 2007 yıllarına ait ithalat rakamları, yıllık değişim oranları ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK TEKSTİL İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %	PAY %
TÜRKİYE	479.203.360	642.518.495	34,1	19,5
ÇİN	539.414.595	605.979.748	12,3	18,4
BEYAZ RUSYA	317.370.000	357.247.000	12,6	10,9
ALMANYA	256.549.000	285.853.000	11,4	8,7
İTALYA	206.925.104	249.529.413	20,6	7,6
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	1.799.462.059	2.141.127.656	19,0	65,1
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	63,4	65,1		
DÜNYA TOPLAMI	2.838.221.053	3.286.717.158	15,8	100

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri

2007 yılında Rusya'nın ithal ettiği tekstil ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 54 07 G.T.İ.P başlıklı sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 56 03 GTİP başlıklı dokunmamış mensucat (nonwovenlar), 54 02 GTİP başlıklı sentetik filament iplikleri, pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş), 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat ile 5503 GTİP başlıklı sentetik ve devamsız liflerdir.

2007 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 ürünün ithalat değerleri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ TEKSTİL ÜRÜNLER			
2007			
Birim \$			
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
5407	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	436.613.744	13,3
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ VEYA LAMİNE EDİLMİŞ OLSUN OLMASIN)	169.410.509	5,2
5402	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (PERAKENDE OLARAK SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ) (67 DESİTEKSTEN AZ OLAN SENTETİK MONOFİLAMENLER DAHİL) :	155.491.531	4,7
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	137.961.386	4,2
5503	SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER (KARDE EDİLMEMİŞ, TARANMAMIŞ VEYA İPLİK İMALİ İÇİN DİĞER SURETTE HAZIRLANMAMIŞ)	136.573.752	4,2
	RUSYA TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	3.286.717.158	100

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Ocak 2008

En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2007 yılı rakamları itibariyle Rusya'nın en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk beş ülke Çin, İtalya, Almanya, Fransa ve Türkiye olarak sıralanmaktadır. Türkiye'den yapılan ithalat sadece %18,4 oranında artarken, Çin'den yapılan ithalat %144,7 oranında artmıştır. İthalatta ilk 5 ülke ve ithalatın değişim oranları aşağıda verilmektedir.

Tablodan da görüldüğü üzere, Rusya hazır giyim ve konfeksiyon pazarında Türkiye, %1,7'lik payla 5. sırada yer almaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2006	2007	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	3.679.131.118	9.002.693.364	144,7	65,1
İTALYA	1.249.975.714	1.670.250.821	33,6	12,1
ALMANYA	705.453.000	998.821.000	41,6	7,2
FRANSA	302.447.941	373.889.923	23,6	2,7
TÜRKİYE	204.233.872	241.792.575	18,4	1,7
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	6.141.241.645	12.287.447.683	100,1	88,8
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	83,8	88,8		
DÜNYA TOPLAMI	7.324.804.418	13.834.053.673	88,9	100

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Şubat 2009

Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri

2007 yılında Rusya'nın ithal ettiği hazır giyim ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 6110 G.T.İ.P başlıklı kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri örme eşya ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 6104 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler, 6103 GTİP başlıklı erkekler ve erkek çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler, 6204 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler ve 6109 GTİP başlıklı tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyasıdır.

2007 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 konfeksiyon ürününün ithalat değeri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ			
2007			
Birim \$			
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
6110	KAZAKLAR, SÜVETERLER, HIRKALAR, YELEKLER VE BENZERİ EŞYA (ÖRME) :	2.148.813.189	15,5
6104	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KİYAFETLERİ HARİÇ):	1.735.534.827	12,5
6103	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KİYAFETİ HARİÇ) :	1.232.673.157	8,9
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KİYAFETLERİ HARİÇ):	1.172.768.774	8,5
6109	TİŞÖRTLER, FANİLALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER ve DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI	1.008.017.653	7,3
RUSYA TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI		13.834.053.673	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - Un Comtrade / Ocak 2008

IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti

Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en yoğun ticari ilişkilerde bulunduğu ülkelerden biridir. 2008 yılında Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi 37,8 milyar dolara yükselmiştir. Bu rakamın 6,5 milyar dolarlık kısmı ihracat, 31,4 milyar dolarlık kısmı ise ithalattan kaynaklanmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere, iki ülke arasındaki ticaret Rusya lehine gelişme göstermektedir.

2008 yılında Türkiye'nin genel ihracatı 132 milyar dolar ve ithalatı 202 milyar dolar değerindedir. İhracat yapılan toplam 240 ülke ve serbest bölge içerisinde Rusya Federasyonu, Almanya, İngiltere, Birleşik Arap Emirlikleri, İtalya ve Fransa'nın ardından 6. sıradadır. İthalat yapılan toplam 240 ülke ve serbest bölge arasında ise Rusya Federasyonu 1. sırada bulunmaktadır. Almanya, Çin Halk Cumhuriyeti, ABD ve İtalya, Rusya'yı izleyen ülkelerdir.

Rusya Federasyonu'na 2008 yılında Türkiye'den 6,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2007 yılında göre ihracat artışı %37,2 oranında olmuştur. Bu oran, Türkiye genel ihracat artış oranından (%23,1) yüksektir. Dolayısıyla, 2008 yılında Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı %4,91'e yükselmiştir.

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde ise Rusya Federasyonu'na 1,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2008 yılının Ocak-Haziran dönemine kıyasla bu ülkeye ihracat %57,7 oranında azalmıştır. Bu düşüş, Türkiye genel ihracatının düşüşünden (%30,6) daha yüksektir. Bunun bir sonucu olarak, Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı %3'e gerilemiştir.

İthalat açısından bakıldığında, 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan 31,4 milyar dolar değerinde ithalat yapılmıştır ve 2007 yılına kıyasla artış oranı %33,4'tür. Bu oran da 2008 yılındaki Türkiye geneli ithalat artışının (%18,8) üzerinde kalmaktadır. Dolayısıyla Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin genel ithalatındaki payı %15,53'e yükselmiştir.

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde ise, genel anlamda dış ticaretin daralması ile Rusya Federasyonu'ndan da ithalat azalmıştır. Yılın ilk altı ayında Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithalatı %47 oranında düşüşle 16,5 milyar dolardan 8,8 milyar dolara gerilemiştir. Bunun bir sonucu olarak Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ithalatındaki payı %14,06'ya düşmüştür.

Genel ticarete paralel şekilde, Rusya Federasyonu tekstil ve konfeksiyon ticareti açısından da Türkiye için önemli bir partnerdir. 2008 yılında Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki 37,8 milyar dolarlık toplam ticaret hacminin

1,1 milyar dolarlık kısmını, oransal olarak 2,9'lük bölümünü tekstil ve konfeksiyon ticareti oluşturmaktadır. 2008 yılı itibarıyla Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler içerisinde 11. sırada ve en fazla tekstil ihraç edilen ülke konumundadır.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile dış ticaretini, tekstil ve konfeksiyon ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo aşağıda yer almaktadır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Binim: \$	2007 YILLIK	2008 YILLIK	DEĞİŞİM %	2008 OCAK - HAZİRAN	2009 OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU'NA İHRACAT	4.726.853.152	6.483.003.596	37,2	3.421.881.714	1.448.828.614	-57,7
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	107.271.749.904	132.027.258.024	23,1	68.751.259.982	47.746.224.060	-30,6
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	4,41	4,91		4,98	3,03	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALAT	23.508.494.288	31.364.476.862	33,4	16.541.356.506	8.762.576.063	-47,0
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	170.062.714.501	201.963.557.774	18,8	105.849.368.645	62.325.000.412	-41,1
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	13,82	15,53		15,63	14,06	
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI	239.444.594	260.774.419	8,9	145.657.232	70.082.850	-51,9
TÜRKİYE KONFEKSİYON İHRACATI	15.563.491.645	15.234.930.593	-2,1	8.066.603.986	5.979.466.896	-25,9
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	1,54	1,71		1,81	1,17	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI	392.183	383.261	-2,3	87.718	169.421	93,1
TÜRKİYE KONFEKSİYON İTHALATI	1.516.892.282	2.117.836.346	39,6	1.003.660.697	882.150.202	-12,1
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,03	0,02		0,01	0,019	
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI	642.518.495	804.943.301	25,3	426.677.946	237.538.900	-44,3
TÜRKİYE TEKSTİL İHRACATI	6.363.917.840	6.640.492.320	4,3	3.597.653.847	2.449.105.258	-31,9
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	10,10	12,12		11,86	9,70	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI	51.882.252	23.431.785	-54,8	14.992.677	5.770.640	-61,5
TÜRKİYE TEKSTİL İTHALATI	8.039.756.467	7.301.405.106	-9,2	3.905.864.147	2.498.327.671	-36,0
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,65	0,32		0,38	0,23	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

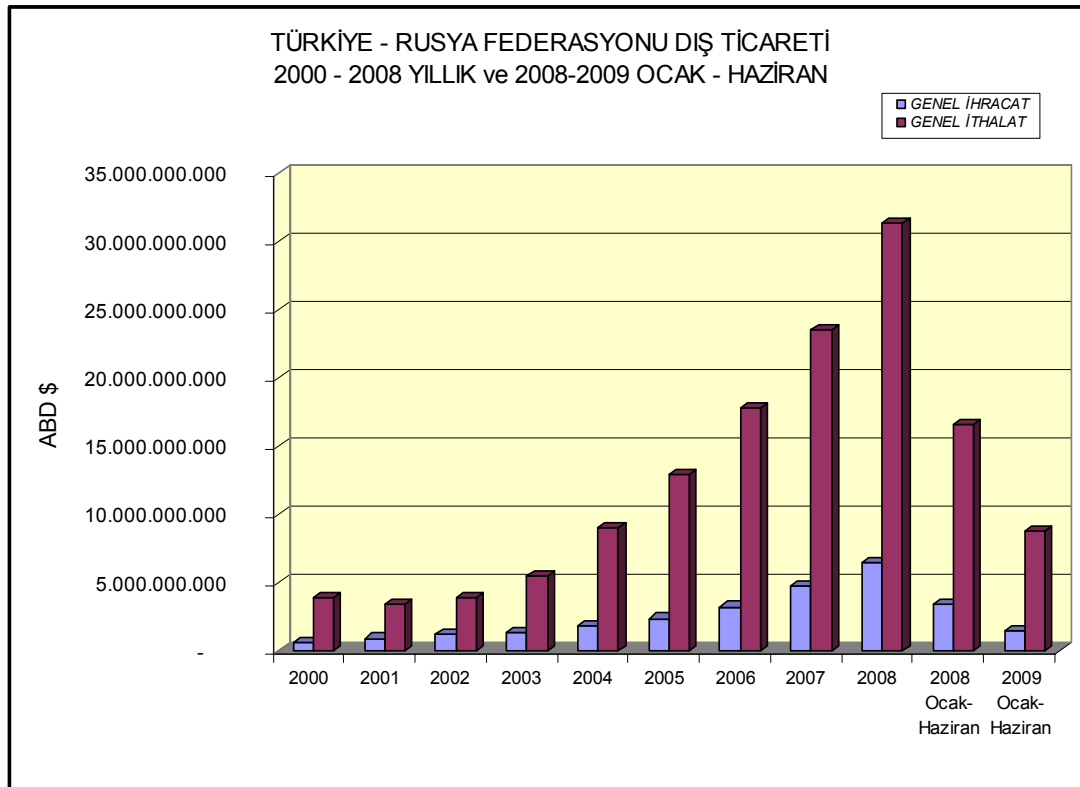
2000 yılından 2009 yılının Haziran ayı sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan genel ihracat incelendiğinde, 2000 yılından 2008 yılına kadar %16,7 ile %46 arasında değişen oranlarda düzenli artışlar görülmektedir. 2000 yılında 643,9 milyon dolar olan ihracat 2008 yılında on katına çıkarak 6,5 milyar dolara yükselmiştir. Bu yıllar için ortalama yıllık ihracat artış oranı %33,8 olarak hesaplanmaktadır. 2008 yılında Rusya Federasyonu'na ihracat 2007 yılına kıyasla %37,2 oranında artışla 6,5 milyar doları bulmuştur.

Rusya Federasyonu'na 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde ise 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. İhracat, 2008 yılının eş dönemine kıyasla %57,7 düzeyinde azalmıştır.

2000 yılından 2009 yılının Ocak-Haziran dönem sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat ile bu ülkeden ithalat ve yıllık değişimler, aşağıdaki tablo ve grafikte görülebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	643.902.938	-	3.886.583.276	-
2001	924.106.727	43,5	3.435.672.619	-11,6
2002	1.172.038.590	26,8	3.891.721.401	13,3
2003	1.367.590.908	16,7	5.451.315.438	40,1
2004	1.859.186.551	35,9	9.033.138.484	65,7
2005	2.377.049.944	27,9	12.905.619.879	42,9
2006	3.237.611.322	36,2	17.806.238.758	38,0
2007	4.726.853.152	46,0	23.508.494.288	32,0
2008	6.483.003.596	37,2	31.364.476.862	33,4
2008 Ocak-Haziran	3.421.881.714		16.541.356.506	
2009 Ocak-Haziran	1.448.828.614	-57,7	8.762.576.063	-47,03

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

İthalat açısından bakıldığında, 2000 yılından 2008 yılına kadar Rusya Federasyonu'ndan ithalat sadece 2001 yılında %11,6 oranında azalmış, izleyen yıllarda %13,3 ile %65,7 arasında değişen oranlarda artmıştır. 2000 yılından 2008 yılına ithalatın yıllık ortalama değişimi %31,7'lik artış yönünde olmuştur. Böylece Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithalatı 2000 yılında 3,9 milyar dolar iken 2008 yılında sekiz katına çıkarak 31,4 milyar doları bulmuştur. 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan genel ithalat 2007 yılına kıyasla %33,4 oranında artmıştır.

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde ise, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan genel ithalatı 2007 yılının eş dönemine göre %47 oranında düşüşle 8,8 milyar dolara gerilemiştir.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na ihracatı tüm maddeler açısından incelendiğinde, 2008 yılında en fazla ihraç edilen mamüllerin başında 87 03 GTİP başlığı altındaki binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus araçların geldiği görülmektedir. Bu ürün grubunda 2007 yılına kıyasla %148 oranında artışla 798,9 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grubunun Rusya Federasyonu'na yapılan toplam ihracattaki payı %12,3'tür.

En çok ihraç edilen diğer ürünler %331 artış ve 306,7 milyon dolar ihracat değeriyle 25 23 GTİP başlıklı çimento, %146 artış ve 277,3 milyon dolar ihracat değeri ile 87 04 GTİP başlıklı eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, %43 artış ve 247,2 milyon dolar ihracat değeri ile 07 02 GTİP başlıklı taze, soğutulmuş domatesler ve %9 artış ve 197,4 milyon dolar ihracat değeri ile 08 05 GTİP başlıklı taze/kurutulmuş turunçgiller olarak sıralanmaktadır.

2008 yılında Türkiye'den Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen yirmi ürün grubu içerisinde sadece iki ürün grubunda 71 13 GTİP başlıklı kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyalarında %11'lik ve 87 02 GTİP başlıklı toplu halde yolcu taşımaya mahsus motorlu taşıtlarda %43'lük düşüşler olmuş, diğer onsekiz ürün grubunun ihracatı % 1 ile %331 arasında değişen oranlarda artmıştır.

Çimento, %331'lik ihracat artışı ile dikkat çekerken, %239'lük artışla 43,2 milyon dolardan 146,2 milyon dolara yükselen 26 10 GTİP başlıklı krom cevherleri ve konsantreleri, %148'lik artışla 798,9 milyon dolara yükselen 87 03 GTİP başlıklı binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus araçları, %146'lık artışla 277,3 milyon dolara yükselen 87 04 GTİP başlıklı eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, yüksek oranlı ihracat artışları olan diğer ürün gruplarıdır.

Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde üç grup tekstil ürünü bulunmaktadır. Bunlar 54 07 GTİP başlıklı sentetik ipliklerden dokuma kumaşlar, 60 06 GTİP başlıklı örme kumaşlar ve 58 01 GTİP başlıklı kadife-peluş gibi havlı kumaşlar ve işlemlerdir.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
8703	OTOMOBİLİ, STEYSİN VAGONLAR, YARIS ARABALARI	321.808.909	798.932.466	148	12,3
2523	ÇİMENTO	71.097.569	306.652.644	331	4,7
8704	ESYA TASIMAYA MAHSUS MOTORLU TASITLAR	112.645.492	277.326.719	146	4,3
0702	DOMATES (TAZE/SOGUTULMUS)	172.486.909	247.194.182	43	3,8
0805	TURUNÇGİLLER (TAZE/KURUTULMUS)	181.071.235	197.412.385	9	3,0
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	164.158.085	193.706.893	18	3,0
8708	KARA TASITLARI İÇİN AKSAM, PARÇALARI	121.428.454	160.148.935	32	2,5
2610	KROM CEVHERLERİ VE KONSANTRELERİ	43.152.551	146.199.003	239	2,3
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	90.801.601	145.644.203	60	2,2
7113	KİYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCİ ESYASI	161.723.592	144.531.870	-	2,2
3917	PLASTİKTEN TÜPLER, BORULAR, HORTUMLAR; CONTA, DIRSEK, RAKOR VB	97.177.286	142.532.445	47	2,2
2710	PETROL YAĞLARI VE BITÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	71.609.036	125.599.282	75	1,9
7308	DEMİR/ÇELİKTEN İNSAAT VE AKSAMI	59.791.457	114.378.342	91	1,8
0806	ÜZÜMLER (TAZE/KURUTULMUS)	66.831.211	85.145.586	27	1,3
8702	TOPLU HALDE YOLCU TASIMAGA MAHSUS MOTORLU TASITLAR	122.986.667	69.976.677	-	1,1
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	65.859.865	66.573.738	1	1,0
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	56.667.804	64.071.937	13	1,0
8474	TOPRAK, TAS, METAL CEVHERİ VB. AYIKLAMA, ELEME VB. İÇİN MAKİNELER	46.221.994	62.767.575	36	1,0
3401	SABUNLAR, YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER	51.306.071	62.497.873	22	1,0
8544	İZOLE EDİLMİŞ TEL, KABLO; DİĞER İZOLE EDİLMİŞ ELEKTRİK İLETKENLERİ; FİBER OPTİK K	30.362.562	60.421.215	99	0,9
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		2.109.188.350	3.471.713.970	65	53,6
RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT		4.726.853.152	6.483.003.596	37	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		45	54		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ilk 20 ürün grubunda %2 ile %341 arasında değişen oranlarda ithalat artışları olmuştur. İthalatta 27 11 GTİP başlığı altındaki petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar başı çekmektedir. 2008 yılında bu ürün grubunda ithalat 2007 yılına kıyasla %66 oranında artarak 6,7 milyar dolardan 11,1 milyar dolara yükselmiştir. Ürün grubunun toplam ithalatta payı %35,3 düzeyindedir.

%6 artış ve 5,2 milyar dolar ithalat değeri ile 27 09 GTİP başlıklı ham petrol, %16 artış ve 5,1 milyar dolar ithalat değeriyle 27 10 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, %103 artış ve 1,7 milyar dolar ithalat değeri ile 72 07 GTİP başlıklı demir/alaşimsız çelikten yarı mamüller ve %21 artış ve 1,4 milyar dolar ithalat değeri ile 27 01 GTİP başlıklı

taşkömürü, taşkömüründen elde edilen biriketler ve katı yakıtlar, diğer en fazla ithal edilen mamüller olarak sıralanmaktadır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim:ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
2711	PETROL GAZLARI VE DİĞER GAZLI HİDROKARBONLAR	6.677.221.466	11.070.113.384	66	35,3
2709	HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	4.885.019.654	5.179.928.598	6	16,5
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	4.356.743.132	5.062.152.571	16	16,1
7207	DEMİR/ALASIMSIZ ÇELIKTEN YARI MAMULLER	841.761.640	1.707.095.905	103	5,4
2701	TASKÖMÜRÜ; TASKÖMÜRÜNDEN ELDE EDİLEN BRİKETLER, TOPAK VB. KATI YAKITLAR	1.159.972.773	1.398.248.299	21	4,5
7204	DEMİR/ÇELİK DÖKÜNTÜ VE HURDALARI, BUNLARIN KÜLÇELERİ	1.132.475.869	1.227.000.679	8	3,9
7601	İSLENMEMİS ALUMİNYUM	1.063.993.219	1.086.283.880	2	3,5
7208	DEMİR/ÇELİK SICAK HADDE YASSI MAMULLERİ- GENİSLİK 600MM. FAZLA	737.364.215	990.872.888	34	3,2
1001	BUĞDAY VE MAHLUT	262.172.094	570.364.832	118	1,8
7209	DEMİR/ÇELİK YASSI MAMUL, SOĞUK HADDELENMİS KAPLANMIS (600MM. DEN GENİS)	182.625.387	313.437.063	72	1,0
7408	BAKIR TELLER	185.680.897	228.526.776	23	0,7
3102	AZOTLU MINERAL/KİMYASAL GÜBRELER	128.534.880	204.774.872	59	0,7
7201	DÖKME DEMİR (PIK) AYNALI DEMİR (KÜTLE, BLOK VB. İLK SEKİLLERDE)	128.424.694	193.886.440	51	0,6
7225	ALASIMLI ÇELIKLERDEN YASSI HADDE MAMULÜ (GENİSLİK 600MM.DEN ÇOK)	145.710.228	189.144.796	30	0,6
7211	DEMİR/ÇELİK YASSI HADDE MAMUL (< 600MM. GENİS, KAPLAMASIZ)	68.053.445	137.917.373	103	0,4
2905	ASIKLIK ALKOLLER VB; HALOJENLENMİS, SÜLFÜLANMIS, NİTROLANMIS/NİTROZALANMIS TÜREVİ	113.229.559	131.910.651	16	0,4
4801	GAZETE KAGIDI (RULO VEYA TABAKA)	114.714.196	120.466.982	5	0,4
1512	AYÇİÇEĞİ, ASPIR, PAMUK TOHUMU YAĞLARI (KİMYASAL OLARAK DEĞİSTİRİLMEMİS)	26.692.001	117.705.112	341	0,4
7202	FERRO ALYAJLAR	25.151.087	76.712.620	205	0,2
2814	SAF AMONYAK/AMONYAGIN SULU ÇÖZELTİLERİ	47.187.476	71.221.846	51	0,2
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		22.282.727.912	30.077.765.567	35	95,9
RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALAT		23.508.494.288	31.364.476.862	33	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		95	96		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

En fazla ithal edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde en yüksek oranlı ithalat artışı, %341 oranında artışla 117,7 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirilen 15 12 GTİP başlıklı ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağlarında olmuştur. Bu ürün grubunun ithalatı 2008 yılında 2007 yılına kıyasla dört katından fazla artmıştır. %205 oranında artışla 76,7 milyon dolarlık ithalat yapılan 72 02 GTİP başlıklı ferro alyajlar ve %118 oranında artışla 570,4 milyon dolarlık ithalat yapılan 10 01 GTİP başlıklı buğday ve mahlut, diğer yüksek oranlı ithalat artışı kaydedilen ürün gruplarıdır. 72 07 GTİP başlıklı demir/alaşimsız çelikten yarı mamüller ile 72 11 GTİP başlıklı demir/çelik yassı hadde mamülleri %103'lük ithalat artışı ile dikkat çeken diğer ürün gruplarıdır.

Türkiye – Rusya Federasyonu Konfeksiyon Dış Ticareti

2008 yılında Türkiye'nin en fazla konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler arasında Rusya Federasyonu Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, İspanya, İtalya, ABD gibi ülkelerin ardından 11. sırada yer almıştır. Bu ülke ile Türkiye arasındaki konfeksiyon ticaretinin hacmi 2007 yılında 239,8 milyon dolar iken 2008 yılında 261,2 milyon dolara yükselmiştir. Bu rakamın 260,8 milyon dolarlık kısmı ihracat, 383,3 bin dolarlık kısmı ithalattan gelmektedir. İki ülke arasındaki konfeksiyon ticareti Türkiye lehine gelişme göstermektedir.

2000 yılından 2009 yılının Haziran ayı sonuna kadar Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatı incelendiğinde, 2001 yılında bir önceki yıla göre kaydedilen %44,2 oranında düşüşün ardından, izleyen yıllarda %8,9 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur. 2008 yılında, 2007 yılına kıyasla %8,9 artışla 260,8 milyar dolar konfeksiyon ihracatı gerçekleşmiştir. Son dokuz yıl içerisinde Türkiye'den Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatı yıllık ortalama %16,4 oranında artmıştır. 2009 yılının Ocak – Haziran döneminde ise konfeksiyon ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre %51,9 oranında azalarak 145,7 milyon dolardan 70,1 milyon dolara düşmüştür.

2000 yılından 2009 yılının Haziran ayı sonuna kadar, Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile konfeksiyon ticaretine ilişkin bilgiler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

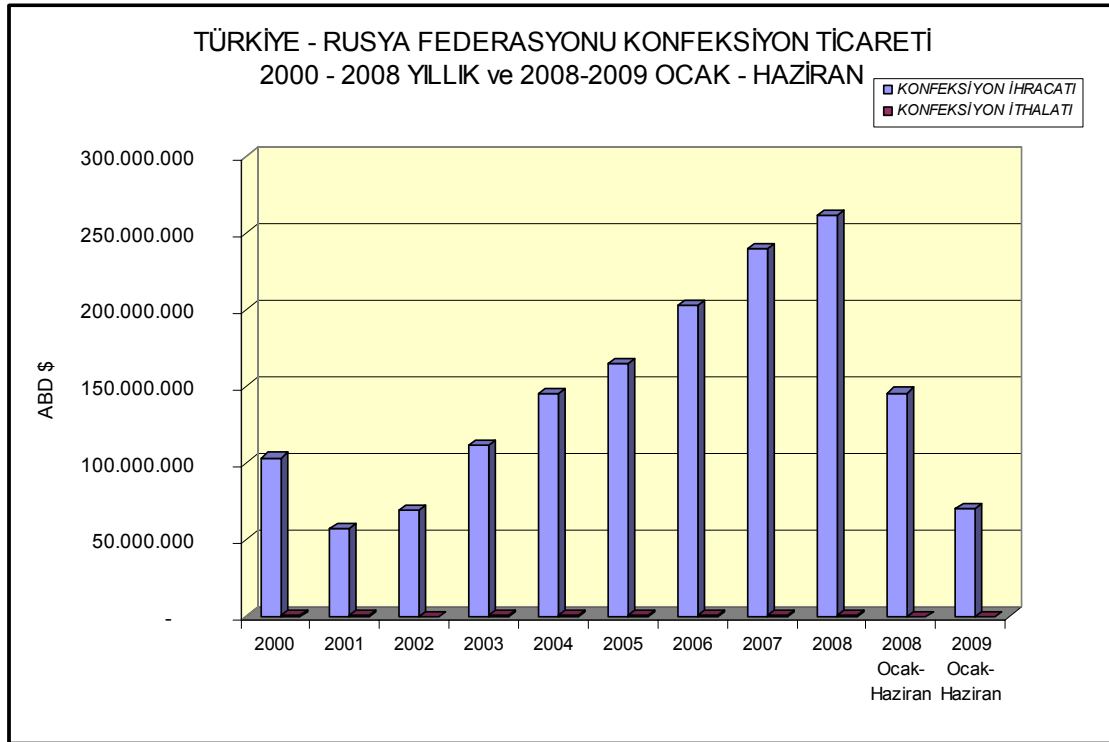
TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU KONFEKSİYON TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	103.376.853	-	378.706	-
2001	57.538.474	-44,3	320.434	-15,4
2002	68.942.448	19,8	11.196	-96,5
2003	111.113.832	61,2	518.279	4529,1
2004	145.328.691	30,8	541.481	4,5
2005	164.323.509	13,1	1.089.900	101,3
2006	202.549.775	23,3	828.273	-24,0
2007	239.444.594	18,2	392.183	-52,7
2008	260.774.419	8,9	383.261	-2,3
2008 Ocak-Haziran	145.657.232		87.718	
2009 Ocak-Haziran	70.082.850	-51,9	169.421	93,1

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

Diğer yandan, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatı, 2000 yılından 2005 yılına kadar bazı yıllar artıp bazı yıllar azalarak dalgalı bir

seyir izlemiş; 2006 yılından 2008 yılına kadar son üç yılda ise %2,3 ile %52,7 arasında değişen oranlarda düşüş kaydetmiştir. 2005 yılında 1 milyon doları aşan ithalat değeri, 2006 yılında %24 oranında düşüş ile 828,3 bin dolara, 2007 yılında %52,7 oranında düşüşle 392,2 bin dolara ve 2008 yılında %2,3'lük düşüşle 383,3 bin dolara gerilemiştir.

Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatında 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde ise 2008 yılının Ocak-Haziran dönemine kıyasla %93,1 oranında artış olmuş ve bu ülkeden son altı ayda 169,4 bin dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir.

Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 2008 yılında en fazla ihraç edilen ürün grubunun 62 03 GTİP başlığı kapsamındaki erkek dokuma takım elbise ve ceketler olduğu görülmektedir. 2008 yılında Türkiye'den Rusya Federasyonu'na %13 azalma ile 48,4 milyon dolar değerinde 62 03 GTİP başlıklı erkek dokuma takım, takım elbise ve ceket ihraç edilmiştir. Ürün grubunun toplam konfeksiyon ihracatındaki payı %18,6, yani beşte bire yakındır.

Bu ürünleri, %2 ihracat artışı ve 47,5 milyon dolar ihracat değeri ile 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüsü ve tuvalet-mutfak bezleri, %12 ihracat artışı ve 41,3 milyon dolar ihracat değeri ile 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket ve benzerleri ile %35'lik artış ve 18,6 milyon dolarlık ihracat değeri ile 61 09 GTİP başlığında yeralan örme t-shirt, fanila ve diğer iç giyim eşyaları izlemektedir.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI						
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN						
Birim: ABD \$						
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %	
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	55.717.804	48.395.426	- 13	18,6	
6302	YATAK ÇARSAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	46.678.868	47.515.011	2	18,2	
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	36.738.409	41.316.924	12	15,8	
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM ESYASI (ÖRME)	13.713.366	18.576.845	35	7,1	
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	16.675.222	16.085.044	- 4	6,2	
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALARI	9.114.723	10.025.748	10	3,8	
6304	DİĞER MEFRUSAT ESYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	9.534.722	9.507.286	- 0,3	3,6	
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	7.431.673	7.516.807	1	2,9	
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKE	3.942.118	6.415.234	63	2,5	
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	4.800.953	6.197.630	29	2,4	
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	3.236.425	5.627.776	74	2,2	
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM ESYASI (ÖRME)	2.608.653	5.427.866	108	2,1	
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	3.159.325	5.168.062	64	2,0	
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİS GİYİM	2.837.260	4.577.268	61	1,8	
6208	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM ESYASI	2.723.148	3.854.185	42	1,5	
6305	ESYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	3.553.019	3.723.441	5	1,4	
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DİS GİYİM	4.446.897	3.526.698	- 21	1,4	
6307	DİĞER HAZIR ESYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	2.501.755	3.119.558	25	1,2	
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	862.258	1.827.860	112	0,7	
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	1.035.646	1.640.334	58	0,6	
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		231.312.244	250.045.003	8	95,9	
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI		239.444.594	260.774.419	9	100,0	
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		97	96			

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

2008 yılında Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi konfeksiyon ürün grubu içerisinde dört ürün grubunda %21'e varan ihracat düşüşleri olmuş, diğer onaltı ürün grubunda ise %1 ile %112 arasında değişen oranlarda ihracat artışları kaydedilmiştir. Oransal olarak ihracatı en çok gerileyen ürün grubu %21 düşüş ile 62 01 GTİP başlıklı erkek dokuma dış giyim mamülleridir. 62 03 GTİP başlıklı erkek dokuma, takım, takım elbise ve ceketlerde %13 ihracat düşüşü olurken, 61 10 GTİP başlıklı kazak, süveter, hırka, yelek ve benzeri örme giysiler %4 ihracat düşüşü ile 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyaları ise %0,3 ihracat düşüşü ile 2007 yılına kıyasla ihracatı azalan diğer ürün grupları olmuştur.

Rusya Federasyonu'na ihracatı en yüksek oranlı artan konfeksiyon mamülleri 61 05 GTİP başlıklı erkek örme gömleklendir. Bu ürünlerin ihracatı 2008 yılında 2007 yılına kıyasla %112 oranında artarak 1,8 milyon dolara yükselmiştir. 61 08 GTİP başlıklı bayan örme iç ve gece giyim eşyaları %108 ihracat artışı ile, 61 15 GTİP başlıklı çoraplar %74 ihracat artışı ile ve 61 06 GTİP başlıklı bayan örme gömlek ve bluzlar %64 ihracat artışı ile dikkat çeken ürün gruplarıdır.

Diğer yandan, Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatı mercek altına alındığında, en fazla ithal edilen ürün grupları %736 oranında artış ve 131 bin dolarlık ithalat değeri ile 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, takım elbise ve ceketler olarak görülmektedir. 105 bin dolarlık ithalat değeri ile 63 05 GTİP başlığı altındaki eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval ve %66 ithalat düşüşü ve 32,4 bin dolarlık ithalat değeri ile 62 03 GTİP başlığı altındaki erkek dokuma takım elbise ve ceketler, diğer önde gelen ithalat kalemleridir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 15 ÜRÜN					
Birim:ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	15.670	130.985	736	34,2
6305	ESYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	0	104.947	-	27,4
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	95.389	32.375	-	66
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	50.043	22.813	-	54
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	17.039	22.469	32	5,9
6217	GIYIM ESYASININ HAZIR TEFERRUATI, PARÇALARI, AKSESUARLARI	30.309	16.993	-	44
6307	DİĞER HAZIR ESYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	9.858	14.495	47	3,8
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. ESYA (ÖRME)	6.286	9.999	59	2,6
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	13.306	6.627	-	50
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİS GIYIM	4.207	5.581	33	1,5
6109	TİSÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GIYIM ESYASI (ÖRME)	34.440	5.405	-	84
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DİS GIYIM	11.789	4.204	-	64
6114	DİĞER GIYIM ESYASI (ÖRME)	1.780	2.738	54	0,7
6302	YATAK ÇARSAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	31.292	2.332	-	93
6102	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİS GIYIM (ÖRME)	0	659	-	0,2
İLK 15 ÜRÜN TOPLAMI		321.408	382.622	19	99,8
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI		392.183	383.261	-	2
İLK 15 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		82	100		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen onbeş ürün grubunun yedi tanesinde %44 ile %93 arasında değişen oranlarda ithalat

düşüşleri görülürken, kalan sekiz ürün grubunda %32 ile %736 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur. İthalatı 2007 yılına kıyasla en yüksek oranlı artan ürünler %736 oranında artışla, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, takım elbise ve ceketlerdir. 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, süveter, hırka, yelek ve benzeri örme giysiler %59'luk ithalat artışı ile dikkat çeken diğer ürün grubudur. Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatının en yüksek oranlı azaldığı ürün grubu ise %93 düşüşle 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüsü, tuvalet ve mutfak bezleridir.

Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti

2007 yılında olduğu gibi 2008 yılında da Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla tekstil (elyaf, iplik ve kumaş) ihraç ettiği ülke konumunu korumuştur. İtalya, Almanya, Romanya ve Polonya, Rusya Federasyonu'nu izleyen ülkelerdir. Rusya Federasyonu ile tekstil ticaretinde Türkiye lehine gelişim sözkonusudur.

2000 yılından 2009 yılının Ocak-Haziran dönemine kadar Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticaretine ilişkin veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

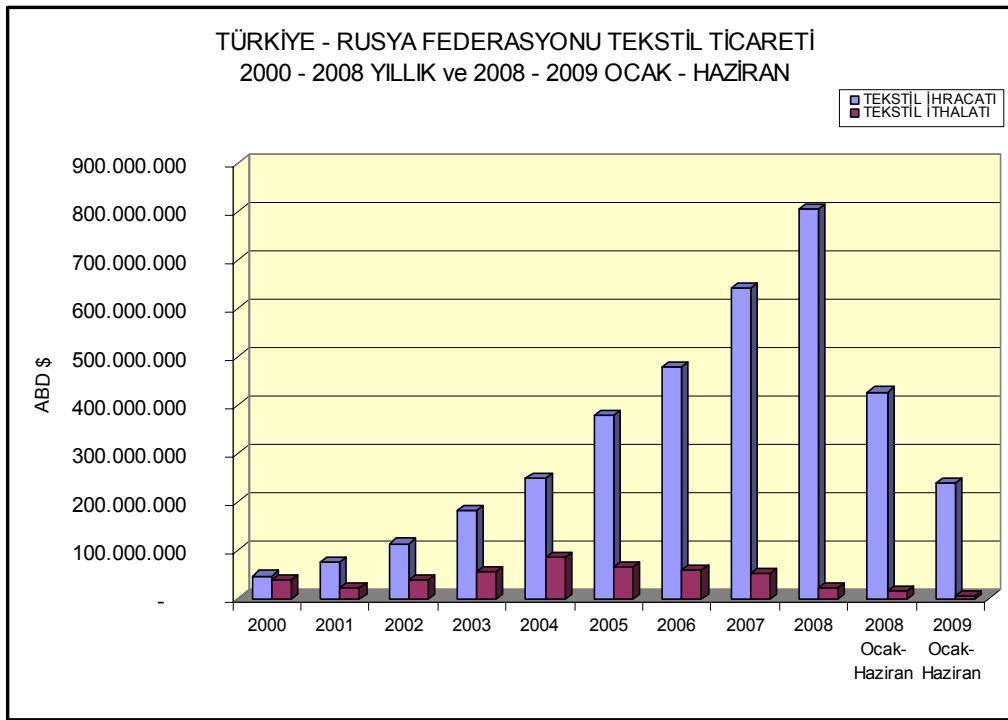
TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TEKSTİL TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	47.804.921	-	38.202.227	-
2001	77.052.746	61,2	23.036.768	-39,7
2002	114.364.042	48,4	39.452.769	71,3
2003	181.202.502	58,4	57.342.248	45,3
2004	249.340.350	37,6	86.818.433	51,4
2005	377.894.621	51,6	66.581.196	-23,3
2006	479.203.360	26,8	58.286.980	-12,5
2007	642.518.495	34,1	51.882.252	-11,0
2008	804.943.301	25,3	23.431.785	-54,8
2008 Ocak-Haziran	426.677.946		14.992.677	
2009 Ocak-Haziran	237.538.900	-44,3	5.770.640	-61,5

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

2000 yılında 47,8 milyon dolar olan Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı, 2008 yılına kadar olan son dokuz yıllık süreçte %26,8 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artarak, 2008 yılında 804,9 milyon dolara yükselmiştir. 2000 yılından 2008 yılına ihracat onyedi katına çıkmıştır. Yıllık ortalama artış oranı %42,9 olarak hesaplanmaktadır. 2009 yılının Ocak-

Haziran döneminde ise 2008 yılının aynı dönemine kıyasla %44,3 oranında düşüşle Rusya Federasyonu'na 237,5 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır.

2000 yılından 2008 yılına Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı ise, 2001 yılındaki %39,7'lik düşüşün ardından 2002, 2003 ve 2004 yıllarında %45,3 ile %71,3 arasında değişen oranlarda artmış, 2005 yılından itibaren yine düşüşe geçmiştir. 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2007 yılına kıyasla %54,8 oranında azalarak, 51,9 milyondan 23,4 milyon dolara düşmüştür. 2002,2003 ve 2004 yıllarındaki yüksek oranlı artışlar dolayısıyla son dokuz yıl içerisinde ithalatın yıllık ortalama değişimi %3,3 artış yönünde olmuştur. İhracattaki düşüş 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde de ivme kazanarak sürmüştür. Yılın ilk yarısında Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı %61,5 oranında düşüşle 5,7 milyon dolar düzeyinde olmuştur.

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde hem ihracat hem de ithalat düşüşe geçmiş olmakla birlikte, 2000 yılından 2008 yılına kadar Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile tekstil ticaretinde ihracat yüksek oranlı artarken, ithalatın yüksek oranlı düşmesi, iki ülke arasındaki ticaretin Türkiye lehine gelişimini pekiştirmiştir.

Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 54 07 GTİP başlığında yeralan sentetik iplikten dokuma kumaşların en fazla ihraç edilen tekstil ürünleri olduğu görülmektedir. 2008 yılında %18 artışla 193,7 milyon dolar değerinde 54 07 GTİP başlığında yeralan sentetik iplikten dokuma kumaş ihraç edilmiştir. Toplam tekstil ihracatının %24,1'lik kısmını, diğer bir ifade ile dörtte birini bu tür kumaşlar oluşturmaktadır.

2007 yılına kıyasla %60 artış ve 145,6 milyon dolar ihracat değeri ile 60 06 GTİP başlığındaki diğer örme mensucat, ikinci en fazla ihraç edilen ürün grubudur. Bu ürün grubunun toplam ihracatta payı %18,1 düzeyindedir. %13 artış ve 64,1 milyon dolarlık ihracat değeri ile 58 01 GTİP başlıklı kadife, peluş ve halkalı(tırtıl) mensucat, %85 artış ve 54,6 milyon dolarlık ihracat değeri ile 60 04 GTİP başlıklı eni 30 cm'yi geçen ağırlık itibariyle %5 veya daha fazla elastomerik iplik veya kauçuk iplik içeren örme mensucat ve %24 ihracat düşüşü, 42,4 milyon dolar ihracat değeri ile 58 10 GTİP başlıklı parça, şerit veya motif halinde işlemler, diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim:ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, SERİTLERLE DOKUMALAR	164.158.085	193.706.893	18	24,1
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	90.801.601	145.644.203	60	18,1
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	56.667.804	64.071.937	13	8,0
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	29.447.944	54.591.152	85	6,8
5810	İŞLEMELER (PARÇA, SERİT, MOTİF HALİNDE)	56.103.381	42.439.322	- 24	5,3
6001	ÖRME; TÜYLÜ MENSUCAT	25.823.572	39.250.619	52	4,9
6005	ÇÖZGÜ TIPI ÖRGÜLÜ DİĞER MENSUCAT	23.211.846	36.213.310	56	4,5
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİS HARIÇ) (TOPTAN)	25.618.732	30.230.437	18	3,8
5804	TÜLLER VE DİĞER MENSUCAT-PARÇA, SERİT, MOTİFLER HALİNDE	21.639.053	23.831.818	10	3,0
5902	NAYLON, POLİAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ-DİS LASTİĞİ MENSUCATI	15.578.965	15.933.651	2	2,0
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AĞIRLIĞI % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M ²)	13.459.523	15.089.412	12	1,9
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTETİK LİFDEN DOKUMALAR	10.196.442	14.475.172	42	1,8
5907	EMDIRİLMİS, SIVANMIS, KAPLANMIS DİĞER MENSUCAT; DEKORLAR, FONLAR	8.735.649	11.727.015	34	1,5
5903	PLASTİK EMDİRİLMİS, SIVANMIS, KAPLANMIS MENSUCAT	6.598.580	10.866.302	65	1,3
5205	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	6.696.905	9.500.113	42	1,2
5802	HAVLU NEVİ BUKLELİ MENSUCAT (TUFTEDİLMİS MENSUCAT)	7.043.875	8.028.099	14	1,0
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİS İPLİĞİ HARIÇ) (TOPTAN)	9.359.207	7.728.762	- 17	1,0
5408	SUNİ FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUS MENSUCAT	4.466.101	7.520.986	68	0,9
5206	PAMUK (DİKİS HARIÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; >%85 PAMUK) (TOPTAN)	1.810.624	7.425.711	310	0,9
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M ² DEN FAZLA)	9.484.607	6.936.138	- 27	0,9
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		586.902.496	745.211.052	27	92,6
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI		642.518.495	804.943.301	25,3	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		91	93		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

Rusya Federasyonu'na ihracatı gerçekleştirilen ilk 20 ürün grubu içerisinde sadece üç ürün grubunun ihracatında düşüş kaydedilirken, başta en fazla ihraç edilen ilk dört ürün grubu da olmak üzere onyedisi tekstil ürün grubunda ihracat artmıştır. İhracatında düşüş görülen tekstil mamülleri 58 10 GTİP başlıklı parça, şerit ya da motif halinde işlemler (%24 düşüş), 54 02 GTİP başlıklı sentetik liflerden iplikler (%17 düşüş) ve 52 09 GTİP başlıklı pamuklu dokuma mensucat (%27 düşüş) olmuştur.

2008 yılında oransal olarak ihracatı en fazla artan ürünler 52 06 GTİP başlıklı pamuk iplikleri, 60 04 GTİP başlıklı örme kumaşlar, 54 08 GTİP başlıklı suni filament ipliklerinden dokuma mensucat ile 59 03 GTİP başlıklı plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış mensucattır. 52 06 GTİP başlıklı pamuk ipliklerinin ihracatı 2007 yılına kıyasla 2008 yılında %310 oranında artışla 7,4 milyon dolara yükselirken, 60 04 GTİP başlıklı örme kumaşların ihracatı %85 artışla 54,6 milyon dolara, 54 08 GTİP başlıklı suni filament ipliklerinden dokuma mensucatin ihracatı %68 artışla 7,5 milyon dolara ve 59 03 GTİP başlıklı plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış mensucatin ihracatı %65 artışla 10,9 milyon dolara yükselmiştir.

Tekstil ithalatı ele alındığında, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithal ettiği tekstil ürünlerinin başında 53 09 GTİP başlıklı keten dokuma kumaşlar gelmektedir. Bu kumaşların ithalatı 2008 yılında 2007 yılına kıyasla %53 oranında azalarak 15,8 milyondan 7,4 milyon dolara düşmüştür. 55 04 GTİP başlığı kapsamındaki işlem görmemiş suni devamsız lifler, 55 01 GTİP başlıklı sentetik lif demetleri, 55 03 GTİP başlığı altındaki işlem görmemiş sentetik devamsız lifler ve 54 02 GTİP başlığında yer alan dikiş ipliği olmayan sentetik liften iplikler, diğer önde gelen ithalat kalemlerindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI						
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 10 ÜRÜN						
Birim: ABD \$						
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %	
5309	KETEN DOKUMALAR	15.823.897	7.422.838	- 53	31,7	
5504	SUNİ DEVAMSIZ LIFLER (İŞLEM GÖRMEMİS)	19.836.676	4.867.519	- 75	20,8	
5501	SENTETİK LIF DEMETLERİ	9.260.598	3.345.906	- 64	14,3	
5503	SENTETİK DEVAMSIZ LIFLER (İŞLEM GÖRMEMİS)	3.174.374	2.549.495	- 20	10,9	
5402	SENTETİK LIF İPLİĞİ (DİKİS İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	1.258.107	2.536.619	102	10,8	
5505	SENTETİK-SUNİ LIF DÖKÜNTÜLERİ	988.580	1.247.505	26	5,3	
5601	VATKALAR, VATKA MAMÜLLERİ, KIRPINTI, TOZ, TANAZLAR	480.469	975.823	103	4,2	
5603	DOKUNMAMIS MENSUCAT (EMDIRILMIS)	22.837	326.998	1.332	1,4	
5801	KADİFE, PELÜS VE HALKALI (TIRTİL MENSUCAT)	-	122.523	-	0,5	
5212	PAMUK MEN (DİĞERLERİ; M2<= 200GR.)	247.344	28.977	- 88	0,1	
İLK 10 ÜRÜN TOPLAMI		51.092.882	23.424.203	- 54	100,0	
RUSYA FEDERASYONUNDAN TEKSTİL İTHALATI		51.882.252	23.431.785	- 55	100,0	
İLK 10 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		98	100			

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

56 03 GTİP başlığındaki dokunmamış kumaşlar 2008 yılında ithalatında en yüksek oranlı artış kaydedilen ürünler olmuştur. Bu ürünlerin ithalatı %1332 oranında artışla 22,8 bin dolardan 327 milyon dolara yükselmiştir. 56 01 GTİP başlıklı vatkalar ve vatkadan mamül eşyanın ithalatı %103 artışla 975,8 bin doları bulurken, 54 02 GTİP başlıklı sentetik liflerden ipliklerin ithalatı %102 oranında artışla 2,5 milyon doları bulmuştur.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri

Türkiye, 2007 yılı itibariyle açıklanan Dünya Ticaret Örgütü istatistiklerine göre, 238,1 milyar dolar tutarındaki dünya tekstil (tekstil ve hazır eşyalar beraber) ticaretinde %3,7 pay ile 8. en büyük tedarikçidir. Benzer şekilde, 345,3 milyar dolar değerinde dünya konfeksiyon ticaretinde ise %4,1 pay ile 4. büyük tedarikçi durumundadır. Uluslararası tekstil ve konfeksiyon ticaretinde önemli bir konumu bulunan Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ihracatında, Rusya Federasyonu önde gelen ülkelerdendir.

2008 yılına ilişkin dış ticaret verileri çerçevesinde Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 11., tekstil ihracatında ise 1. büyük pazardır.

Türkiye'nin konfeksiyon ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
<i>Birim: ABD \$</i>				
ÜLKELER	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
ALMANYA	3.719.847.352	3.716.746.971	-	0
İNGİLTERE	2.618.959.760	2.082.158.721	-	20
FRANSA	1.053.967.139	1.120.040.378	6	7,4
HOLLANDA	1.046.210.642	1.023.469.630	-	2
İSPANYA	949.602.488	966.209.255	2	6,3
İTALYA	771.977.555	829.456.007	7	5,4
A.B.D.	799.862.210	548.044.638	-	31
DANİMARKA	520.976.534	477.426.646	-	8
İSVEÇ	298.859.194	297.853.517	-	0
BELÇİKA	274.618.195	289.636.762	5	1,9
RUSYA FEDERASYONU	239.444.594	260.774.419	9	1,7
YUNANİSTAN	218.328.273	232.623.851	7	1,5
AVRUPA SERBEST BÖL	194.331.522	209.697.289	8	1,4
AVUSTURYA	160.697.638	191.415.709	19	1,3
ROMANYA	125.381.142	170.578.445	36	1,1
ESTONYA	20.610.131	158.304.810	668	1,0
İST.AHL.SERBEST B	168.551.136	155.345.206	-	8
İSVİÇRE	134.958.575	151.427.316	12	1,0
CEZAYİR	146.140.739	137.628.959	-	6
IRAK	88.936.355	134.606.295	51	0,9
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	13.552.261.174	13.153.444.824	-	3
TÜRKİYE'NİN TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	15.563.491.645	15.234.930.593	-	2
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	87	86		

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

Türkiye'nin 15,2 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde Rusya Federasyonu'nun payı 260,8 milyon dolar ile % 1,7 olarak hesaplanmaktadır. 2008 yılında 6,6 milyar dolarlık toplam tekstil ihracatında ise Rusya Federasyonu'nun payı 804,9 milyon dolar ile %12,1 olarak hesaplanmıştır. 2008 yılında bu ülkeye yapılan konfeksiyon ihracatı %9 oranında artarken, tekstil ihracatı %25 oranında artmıştır.

Türkiye'nin tekstil ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA TEKSTİL İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
Birim: ABD \$				
ÜLKELER	2007 YILLIK	2008 YILLIK	2007 / 2008 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
RUSYA FEDERASYONU	642.518.495	804.943.301	25	12,1
İTALYA	638.691.232	619.893.323	- 3	9,3
ALMANYA	377.143.027	374.525.979	- 1	5,6
ROMANYA	371.010.739	317.593.738	- 14	4,8
POLONYA	289.389.910	299.294.768	3	4,5
BULGARİSTAN	244.522.929	270.415.931	11	4,1
İNGİLTERE	243.266.935	220.813.296	- 9	3,3
A.B.D.	215.159.978	214.547.157	- 0,3	3,2
İRAN	154.129.028	214.340.414	39	3,2
YUNANİSTAN	189.123.795	187.835.973	- 1	2,8
İSPANYA	212.797.388	177.821.857	- 16	2,7
FRANSA	181.124.212	166.042.788	- 8	2,5
MISIR	105.529.830	159.914.992	52	2,4
UKRAYNA	114.963.991	158.318.268	38	2,4
FAS	114.865.477	130.422.332	14	2,0
SİRBİSTAN	104.827.419	123.625.165	18	1,9
BELÇİKA	121.717.553	115.477.031	- 5	1,7
HOLLANDA	116.034.209	114.080.072	- 2	1,7
SURİYE	68.283.100	103.506.827	52	1,6
TUNUS	78.821.107	98.304.794	25	1,5
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	4.583.920.354	4.871.718.006	6	73,4
TÜRKİYE'NİN TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	6.363.917.840	6.640.492.320	4	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	72	73		

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi / Ağustos 2009

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2008 yılında 23,4 milyon dolar ve konfeksiyon ithalatı 383,3 bin dolar değerinde olmuştur. Toplam tekstil ithalatının binde 3,2'si ve konfeksiyon ithalatının binde 0,2'si Rusya Federasyonu'ndan yapılmaktadır. Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği 155 ülke arasında 78. sırada ve tekstil ürünleri ithal ettiği 139 ülke arasında 37 sırada yer almaktadır. Dolayısıyla, Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin en fazla tekstil ve konfeksiyon ithalatı yaptığı ülkeler arasında dikkate değer bir yeri bulunmadığı söylenebilir.

V. DEĞERLENDİRME

Eğitimli nüfusu, zengin doğal kaynakları, geniş coğrafyası, sosyalist sistemden piyasa ekonomisine geçişteki başarısı, bu geçiş sürecinde gerçekleştirdiği ekonomik ve idari reformlar, 2000'li yıllarda gerçekleştirdiği ekonomik büyüme performansı ile Rusya Federasyonu bütün dünyanın dikkatini çekmektedir.

Gelişen Rusya ekonomisi ile birlikte GSYİH, harcanabilir gelir ve ücretler de artmaktadır. Bu artışa paralel olarak, gelirin harcama biçimi ve tüketim harcama kalemleri arasındaki dağılım değişiklik göstermektedir.

Rusya Federasyonu'nda büyüme, kişi başına düşen gelirdeki artış ve tüketim harcamaları konusunda son derece olumlu bir makro ekonomik ortam mevcuttur. Bu olumlu ortamın iki zayıf yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Rusya'daki azalan nüfus eğilimi, ikincisi ise iktisadi büyümenin büyük ölçüde artan petrol ve diğer hammadde fiyatlarına bağlı oluşudur. Uluslararası ekonomi çevrelerinde, Rusya'nın, olumlu ekonomik konjonktür dolayısıyla yakaladığı imkanları büyümenin sürdürülmesi için gerekli altyapının oluşturulması amacıyla harcamadığı, dolayısıyla, Rusya'daki ekonomik büyümenin kırılma riski konusunda endişe mevcuttur.

Nitekim, 2008 yılı son çeyreğinde tüm dünyayı etkisi altına alan küresel krizden en fazla etkilenen ülkelerden birisi Rusya olmuştur. Küresel krizin ve düşen petrol fiyatlarının etkisiyle Rusya, bu dönemde zor bir dönemden geçmektedir.

Ancak, dünya ekonomisinin krizin etkilerinden arınmaya başlamasıyla Rusya aynı hızla gelişmesine kaldığı yerden devam edebilme potansiyeline sahip bulunmaktadır.

Rusya Federasyonu'na yönelik olarak bir strateji ve politikalar demeti oluşturmayı düşünen firmaların, vakıf, dernek, birlik gibi oluşumların ve hükümet kuruluşlarının, bu rapordan çıkartılabilecek aşağıdaki sonuçları dikkate almalarında yarar vardır:

- Rusya'da nüfus artışı yoktur, nüfus azalmaktadır. Köyden kente göç gibi nüfus hareketleri yoktur. Dolayısıyla, tüketimi belirleyecek en önemli unsur gelir artışı, gelir dağılımında düzelleme, ücretlerdeki artış ve dağıtım kanallarındaki gelişmelerdir.

- 2010 yılı itibariyle kişi başına gelirin, satın alma gücü paritesine göre 10.050 doları aşacağı beklenirken, tasarruf oranının düşeceği tahmin edilmektedir. (yani, tüketim eğilimi yükselmektedir.) Ancak küresel krizle birlikte bu beklenti bir ölçüde aşağıya çekilecektir.

- Rusya'da bugüne kadarki olumlu makroekonomik ortam büyük ölçüde son yıllarda artan petrol, doğal gaz ve diğer hammaddelerin fiyatlarında meydana gelen artışlara bağlı olarak meydana gelmiştir. Küresel krizle birlikte, fiyatların düşmesi bu olumlu tabloyu bir miktar olumsuzla çevirmiştir. Ancak ileride yine petrol fiyatlarına bağlı olarak olumlu yönde gelişme başlayabilecektir.

- Gelirin oldukça yüksek bir oranı (%9) giyim ve ayakkabı için harcanmaktadır. Normalde gelir artışı ile birlikte, gıda, tütün, içecek ve giyim harcamasının gelire oranı düşmektedir.

- Rusya'nın tekstil ve hazır giyim üretim kapasitesi, ülkenin ihtiyaçlarını karşılamaktan bir hayli uzaktır. Rus Hükümeti'nin tekstil ve konfeksiyon üretim alt yapısını güçlendirici politikalar uygulamasında, yakın vadede pek başarılı olma şansının bulunmadığı düşünülmektedir.

- Perakende sektörü hızla gelişmektedir. 2000 yılından itibaren yıllık ortalama büyüme oranının %10-15 olduğu tahmin edilmektedir. Perakendecilikteki gelişmeler, Moskova dışındaki büyük kentlere doğru bir yayılma trendi içindedir.

- Rus Hükümeti, şimdilik pazarı korumak suretiyle iç yatırımları ve üretimi artırma stratejisi takip etmektedir. Ancak, Dünya Ticaret Örgütü'ne girince koruma politikalarının bir kısmını uygulayamayacağı düşünülmektedir.

- Öte yandan, herkesce bilindiği üzere Rusya tarafından Türk menşeli ürünlere 16 Temmuz 2008 tarihinden başlamak üzere tam sayım uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulama sonucunda ülkemiz menşeli mallar Rus gümrüklerinde çeşitli nedenlerle bekletilmektedir. Söz konusu sorunun çözümü amacıyla 18 Eylül 2008 tarihinde Rusya ile gönüllülük esasına dayalı basitleştirilmiş gümrük prosedürü öngören bir Protokol imzalanmıştır. Bununla beraber, Protokol'ün uygulanmasını teminen yürürlüğe konulan uygulama esaslarındaki pürüzler halen giderilebilmiş değildir. Bu sorunların biran önce hakkaniyete ve uluslararası kurallara uygun bir şekilde çözümlenmesi beklenmektedir. Ancak, Hükümet Başkanı Putin'in Ağustos başında ülkemizi ziyareti ve çeşitli konularda karşılıklı işbirliği anlaşmalarını imzalanmış olması, bu konuda yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması açısından beklenti yaratmıştır.

VI. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ

T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Tel. : 495-246 29 89

Faks: 495-246 49 89

E-posta: dtmos@dtmos.ru

İTKİB Rusya Temsilciliği

Tel: +7 499 929 0897

Faks: +7 499 929 0898

E-posta: mositkib@itkib.ru

T.C. Novorossiysk Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Tel.: 861-764 44 23

Faks: 861-764 26 07

E-posta: dtnov@nvr.ru

T.C. Kazan Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Tel.: 843- 238 24 27

Faks: 843- 264 25 11

E-posta: dtmkzn@mail.ru

Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği Ticaret Temsilciliği

Tel.: 312- 425 49 90

Faks: 312- 418 39 91

E-posta: rustrade@netone.com.tr

Rusya Federasyonu Türkiye Ticaret Temsilciliği İstanbul Şubesi

Tel.: 212- 244 35 87

Faks: 212- 249 35 53

E-posta: rus-ticaret@yandex.ru

VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Birleşmiş Milletler İstatistik Veri Sayfası, <http://comtrade.un.org/>
- DTM Bilgi Sistemi
- Interex, Ülke Profili ve Market Bilgileri Sitesi, www.interex.be
- Rusya Federasyonu Aylık Raporu, TC. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, Ağustos 2008.
- Dünya Bankası, “Rusya Ekonomik Raporu”, Kasım 2008.
- OECD, “Ekonomik Görünüm, Sayı: 84, Rusya”, Kasım 2008.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Ağustos 2009*